

2019

SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ
PCC EXOL

KOMENTARZ ZARZĄDU

52 mln zł

EBITDA za 2019 rok (2018: 45 mln zł)

W 2019 roku Grupa odnotowała przychody na poziomie 639 mln zł, EBITDA w wysokości 52 mln zł oraz zysk netto w kwocie 28 mln zł.

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
NOTA 1 INFORMACJE OGÓLNE.....	8
NOTA 2 SEGMENTY	15
NOTA 3 KONSOLIDACJA.....	16
NOTA 4 NOTY OBJAŚNIAJĄCE DOTYCZĄCE WYNIKÓW PODSTAWOWEJ DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	19
NOTA 5 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE I WARTOŚCI NIEMATERIALNE	23
NOTA 6 ZADŁUŻENIE Z TYT. WYEMITOWANYCH OBLIGACJI, KREDYTÓW ORAZ POZOSTAŁEGO ZADŁUŻENIA.....	33
NOTA 7 KAPITAŁ OBROTOWY	39
NOTA 8 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM RYNKOWYM, KREDYTOWYM, PŁYNNOŚCIĄ I KAPITAŁEM.....	45
NOTA 9 KAPITAŁY.....	56
NOTA 10 REZERWY.....	58
NOTA 11 POZOSTAŁE NOTY.....	59

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO

		2019	2018
Nota 4.1	Przychody ze sprzedaży	638 612	636 052
Nota 4.2	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(526 842)	(541 343)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		111 770	94 709
Nota 4.2	Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(69 664)	(61 578)
Nota 11.4	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(1 085)	1 483
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		41 021	34 614
Nota 6.2	Koszty finansowe	(9 843)	(11 025)
Nota 11.1	Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności	1 625	(1 961)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		32 803	21 628
Nota 11.5	Podatek dochodowy	(4 508)	(2 141)
Zysk (strata) netto		28 295	19 487
EBITDA		51 775	44 515
Zysk netto przypadający:			
	Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	28 295	19 487
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (tys. szt.)		172 650	172 484
Zysk na akcję podstawowy (PLN)		0,16	0,11
Zysk na akcję rozwodniony (PLN)		0,16	0,11

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	2019	2018
Zysk netto	28 295	19 487
Pozostałe całkowite dochody (po uwzględnieniu efektu podatkowego) podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku	532	3 632
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	532	3 632
Pozostałe całkowite dochody (po uwzględnieniu efektu podatkowego) niepodlegające przeklasyfikowaniu do wyniku	(115)	(21)
Zyski i straty aktuarialne	(115)	(21)
Pozostałe dochody całkowite netto	417	3 611
Całkowite dochody ogółem	28 712	23 098
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	28 712	23 098

KLUCZOWE OSIĄGNIĘCIA FINANSOWE W 2019 ROKU

45 %
wzrost zysku netto

15,5 mln zł
dywidenda wypłacona za 2018 rok

52 %
wzrost zysku brutto

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	2019	2018
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto za rok obrotowy	28 295	19 487
Nota 11.5 Obciążenie z tyt. podatku dochodowego	4 916	3 076
Nota 4.2 Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	10 489	9 901
Koszty finansowe	9 334	10 576
Nota 11.9 Pozostałe korekty zysku	1 217	3 026
Zapłacony podatek dochodowy	(4 304)	(1 127)
Nota 11.9 Zmiany w kapitale obrotowym	5 865	(9 103)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	55 812	35 836
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Obrót aktywami finansowymi	0	(3 000)
Przepływy z tytułu pożyczek udzielonych jednostkom powiązanym	0	142
<i>Kwoty wypłacone jednostkom powiązanym</i>	<i>0</i>	<i>(9 500)</i>
<i>Wpływy z tytułu spłat pożyczek przez jednostki powiązane</i>	<i>0</i>	<i>9 500</i>
<i>Otrzymane odsetki od pożyczek</i>	<i>0</i>	<i>142</i>
Płatności za rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(43 409)	(14 077)
Wpływy z tytułu zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych	8	49
Dywidendy	17	0
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej	(43 384)	(16 886)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu emisji akcji	166	0
Dywidendy	(15 538)	(15 524)
Wpływy z tytułu kredytów i pozostałego zadłużenia	26 691	939
Płatności z tytułu kredytów i pozostałego zadłużenia	(17 540)	(18 034)
Zapłacone odsetki	(8 683)	(9 436)
Wpływy z tytułu dotacji	670	372
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności finansowej	(14 234)	(41 683)
Zwiększenie/zmniejszenie netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(1 806)	(22 733)
Zmiana z tytułu różnic kursowych z wyceny środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	67	(25)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu sprawozdawczego	16 200	38 958
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu sprawozdawczego	14 461	16 200

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

		2019	2018
Aktywa trwałe		424 041	390 366
Nota 5.1	Rzeczowe aktywa trwałe	210 409	182 297
Nota 5.4	Wartości niematerialne	201 643	204 000
Nota 11.5	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	995	627
Nota 5.2	Prawa do użytkowania aktywów	5 892	0
Nota 11.1	Pozostałe aktywa	5 102	3 442
Aktywa obrotowe		146 003	166 625
Nota 7.1	Zapasy	54 988	68 139
Nota 7.2	Należności od odbiorców	67 686	73 438
Nota 7.3	Aktywa z tytułu umów z klientami	1 128	1 101
Nota 7.4	Pozostałe należności	4 315	4 500
Nota 11.2	Pozostałe aktywa	3 425	3 247
Nota 6.4	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	14 461	16 200
AKTYWA RAZEM		570 044	556 991
Kapitał własny		266 196	251 415
Nota 9	Kapitał akcyjny	172 650	172 484
Nota 9	Pozostałe całkowite dochody	10 386	9 969
Nota 9	Zyski zatrzymane	83 160	68 962
Zobowiązania długoterminowe		143 462	176 468
Nota 6.1	Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	24 785	69 407
Nota 6.1	Kredyty i pozostałe zadłużenie	95 731	84 113
Nota 11.5	Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	21 438	21 506
Nota 11.3	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	347	221
Nota .5.3	Otrzymane dotacje	0	751
Nota 7.7	Pozostałe zobowiązania	1 161	470
Zobowiązania krótkoterminowe		160 386	129 108
Nota 7.5	Zobowiązania wobec dostawców	79 271	94 762
Nota 7.6	Zobowiązania z tytułu umów z klientami	721	847
Nota 6.1	Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	45 139	255
Nota 6.1	Kredyty i pozostałe zadłużenie	16 594	17 170
Nota 10	Rezerwy	328	140
Nota 11.3	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 047	3 915
Nota 7.7	Pozostałe zobowiązania	14 286	12 019
Zobowiązania razem		303 848	305 576
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		570 044	556 991

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM**Kapitał przypadający Jednostce Dominującej**

	Kapitał akcyjny	Pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2019	172 484	9 969	68 962	251 415
Transakcje z właścicielami	166	0	(14 097)	(13 931)
Wypłata dywidendy	0	0	(15 538)	(15 538)
Emisja akcji	166	0	0	166
Wycena programu motywacyjnego	0	0	1 441	1 441
Całkowite dochody	0	417	28 295	28 712
Zysk za rok bieżący	0	0	28 295	28 295
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	0	532	0	532
Zyski/straty aktuarialne	0	(115)	0	(115)
Stan na 31 grudnia 2019	172 650	10 386	83 160	266 196
Stan na 1 stycznia 2018	172 484	6 358	64 360	243 202
Transakcje z właścicielami	0	0	(14 885)	(14 885)
Wypłata dywidendy	0	0	(15 524)	(15 524)
Wpływ wdrożenia MSSF 9	0	0	(17)	(17)
Wycena programu motywacyjnego	0	0	656	656
Całkowite dochody	0	3 611	19 487	23 098
Zysk za rok bieżący	0	0	19 487	19 487
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	0	3 632	0	3 632
Zyski/straty aktuarialne	0	(21)	0	(21)
Stan na 31 grudnia 2018	172 484	9 969	68 962	251 415

NOTA 1 INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa Jednostki Dominującej	PCC EXOL S.A.
Podstawowa działalność Grupy	Działalność chemiczna, w tym przede wszystkim produkcja i handel wyrobami chemicznymi
Siedziba	Brzeg Dolny, ul. Sienkiewicza 4
KRS	0000306150
Rejestracja	Sąd Rejonowy, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Podstawa sporządzenia	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF”).

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały w poszczególnych Notach. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych latach w sposób ciągły, za wyjątkiem zmian dokonanych w związku z zastosowaniem nowych lub zmienionych standardów lub interpretacji obowiązujących w roku 2017 wskazanych w niniejszej Nocie.

Dane finansowe za rok 2019 są w pełni porównywalne do danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym za rok 2018, za wyjątkiem zmian wynikających z wdrożenia *MSSF 16 Leasing*.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia pewnych znaczących szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu dokonywania własnych ocen w ramach stosowania przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości. Istotne szacunki Zarządu zostały przedstawione w poszczególnych Notach dotyczących pozycji, w odniesieniu do których dokonano znaczących szacunków.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), które są walutą prezentacji Grupy oraz walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, z wyjątkiem niektórych instrumentów finansowych, które wyceniane są według wartości godziwej. Przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego założono kontynuację

działalności spółek wchodzących w skład Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości.

Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Skład Zarządu Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2019 roku, a także na dzień zatwierdzenia przez Zarząd sprawozdania finansowego do publikacji, przedstawia się następująco:

Mirostaw Siwinski	Prezes Zarządu
Rafał Zdon	Wiceprezes Zarządu

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień zatwierdzenia przez Zarząd sprawozdania finansowego do publikacji przedstawia się następująco:

Waldemar Preussner	Przewodniczący
Wiestaw Klimkowski	Wiceprzewodniczący
Alfred Pelzer	Członek
Arkadiusz Szymanek	Członek
Robert Pabich	Członek

Zatwierdzenie sprawozdania do publikacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 26 marca 2020 roku.

Prawdziwość i rzetelność prezentowanego sprawozdania

Zarząd Jednostki Dominującej oświadcza, że wedle najlepszej wiedzy:

- roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne, sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy,
- sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej za 2019 rok zawiera prawdziwy obraz jej rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Wybór biegłego rewidenta

Zgodnie ze statutem Spółki, Rada Nadzorcza uchwałą nr 27/18 z dnia 29 maja 2018 roku dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2018 i 2019 rok oraz do przeglądu jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania za I półrocze 2018 roku oraz I półrocze 2019 roku.

W dniu 10 lipca 2019 roku Rada Nadzorcza uchwałą nr 29/19 zmieniła uchwałę nr 27/18 i dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania jednostkowego sprawozdania za I półrocze 2019 roku.

Wybrany audytorem jest firma UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie przy ul. Połczyńskiej 31A, 01-377 Warszawa.

Zarząd Jednostki Dominującej oświadcza, że firma UHY ECA Sp. z o.o. Sp. k., podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego za rok 2019 został wybrany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, ponadto podmiot ten oraz Biegły Rewident dokonujący badania spełniają warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii i raportu z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Objaśnienia – podawane kwoty

Wykazywane w treści sprawozdania kwoty podawane są w tys. zł, o ile nie podano inaczej.

Informacje o Wynagrodzeniach Kadry Kierowniczej oraz Wynagrodzeniach Rady Nadzorczej wykazywane w treści noty 11.10 sprawozdania podane są w kwotach netto, o ile nie podano inaczej.

Wpływ zastosowania nowych i zmienionych standardów na politykę rachunkowości Spółki oraz na jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki

a) Zmiany wynikające z wdrożenia MSSF 16

Grupa jako leasingobiorca

Grupa jest stroną w ramach umów leasingu dotyczących użytkowania:

- Gruntów,
- Praw wieczystego użytkowania,
- Nieruchomości (budynki, budowle),
- Maszyn i urządzeń,
- Środków transportu,
- Pozostałych.

Prawo do użytkowania składnika aktywów na dzień początkowego ujęcia wycenia się według kosztu, który obejmuje zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie, wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, wszelkie początkowe koszty bezpośrednio poniesione przez Grupę jako leasingobiorcę, oraz szacunek kosztów, które mają zostać poniesione w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia prawo do użytkowania składnika aktywów według kosztu pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne i łączne straty z tytułu utraty wartości, oraz skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia się w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie, które obejmują:

- stałe opłaty leasingowe, w tym zasadniczo stałe opłaty;
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wyceniono początkowo z zastosowaniem tego indeksu lub tej stawki z godnie z ich wartości w dacie rozpoczęcia;
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej;
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji;
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, chyba że można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca nie skorzysta z opcji wcześniejszego wypowiedzenia.

Grupa dla każdej umowy leasingu określa okres leasingu, jako: nieodwołalny okres, przez który leasingobiorca ma prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów wraz z okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa oraz okresami, w których można wypowiedzieć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca nie skorzysta z tego prawa.

Bieżąca wartość przyszłych płatności z tytułu leasingu obliczana jest z zastosowaniem stopy leasingu. W przypadku, gdy stopa leasingu nie jest znana, Grupa stosuje krańcową stopę procentową dla danej umowy leasingowej.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu;
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia opłaty leasingowych oraz
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu.

Zwolnienia

Grupa korzysta ze zwolnienia i nie stosuje wymogów w zakresie wyceny zobowiązania z tytułu leasingu oraz składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania leasingów krótkoterminowych, tj. leasingów, których okres leasingu jest nie dłuższy niż 12 miesięcy i nie zawierają opcji kupna;

leasingów, w odniesieniu do których bazy składnik aktywów ma niską wartość i które nie są przedmiotem dalszego sub-leasingu. Grupa uznaje za składniki o niskiej wartości, te aktywa które nowe, bez względu na wiek składnika objętego leasingiem, nie przekraczają kwoty 20.000 zł (nawet jeśli ich

wartość jest istotna po zagregowaniu). W przypadku zastosowania zwolnień, o których mowa powyżej Grupa rozpoznaje płatności leasingowe jako koszt zgodnie z metodą liniową przez okres leasingu lub według innej metody, jeżeli lepiej odzwierciedla korzyści Grupy.

Uzgodnienie różnicy pomiędzy kwotą minimalnych zobowiązań z tytułu leasingu operacyjnego ujawnioną w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2018 roku, a zobowiązaniami z tytułu leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku ujętymi w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Wartości bilansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według stanu na 1 stycznia 2019 r.

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego ujęte na 31 grudnia 2018 r.	389
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego na 31 grudnia 2018 r., ujawnione w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.	160
Korekty	2 805
Opcje przedłużenia i wypowiedzenia, z których Grupa skorzysta z wysokim prawdopodobieństwem	0
Oczekiwana gwarantowana wartość końcowa	0
Zwolnienia z ujmowania dla:	(112)
- leasingów krótkoterminowych	(112)
- leasingów aktywów o niskiej wartości	0
Zmiana ujęcia komponentów nie leasingowych	0
Inne - ujawnienie PWUG	2 917
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego na 31 grudnia 2018 r., po korektach	2 965
Zdyskontowane przy użyciu średnioważonej krańcowej stopy leasingobiorcy na 1 stycznia 2019 r. (5,03%)	832
Zobowiązania z tytułu umów leasingowych, ujętych w związku z zastosowaniem nowej definicji leasingu MSSF 16	0
Zobowiązania z tytułu leasingu ujęte na 1 stycznia 2019 r.	1 221

Wpływ pierwszego zastosowania MSSF 16 na jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2019 r.

	Stan na 01.01.2019	Korekty wynikające z	Stan na 31.12.2018
	Dane przekształcone	wdrożenia MSSF 16	Dane opublikowane
Aktywa trwałe	391 198	832	390 366
Rzeczowe aktywa trwałe	179 603	(2 694)	182 297
Grunty, budynki i budowle	96 764	(2 293)	99 057
Środki transportu oraz maszyny i urządzenia	61 601	(187)	61 788
Pozostałe środki trwałe	2 982	(214)	3 196
Środki trwałe w budowie	18 256	-	18 256
Wartości niematerialne	204 000	-	204 000
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	627	-	627
Aktywo z tytułu prawa do użytkowania	3 526	3 526	-
Grunty, budynki i budowle	11	11	-
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	3 076	3 076	-
Środki transportu oraz maszyny i urządzenia	225	225	-
Pozostałe środki trwałe	214	214	-
Pozostałe aktywa	3 442	-	3 442
Aktywa obrotowe	166 625	0	166 625
Zapasy	68 139	-	68 139
Należności od odbiorców	73 438	-	73 438
Aktywa z tytułu umów z klientami	1 101	-	1 101
Pozostałe należności	4 500	-	4 500
Pozostałe aktywa	3 247	-	3 247
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16 200	-	16 200
AKTYWA RAZEM	557 823	832	556 991
Kapitał własny	251 415	0	251 415
Kapitał akcyjny	172 484	-	172 484
Pozostałe całkowite dochody	9 969	-	9 969
Zyski zatrzymane	68 962	-	68 962
Zobowiązania długoterminowe	177 233	765	176 468
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	69 407	-	69 407
Kredyty i pozostałe zadłużenie	84 878	765	84 113
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	21 506	-	21 506
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	221	-	221
Otrzymane dotacje	751	-	751
Pozostałe zobowiązania	470	-	470
Zobowiązania krótkoterminowe	129 175	67	129 108
Zobowiązania wobec dostawców	94 762	-	94 762
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	847	-	847
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	255	-	255
Kredyty i pozostałe zadłużenie	17 237	67	17 170
Rezerwy	140	-	140
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	3 915	-	3 915
Pozostałe zobowiązania	12 019	-	12 019
Zobowiązania razem	306 408	832	305 576
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	557 823	832	556 991

b) KIMSF 23 Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego

Interpretacja KIMSF 23 Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego została opublikowana w 2017 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. Zgodnie z interpretacją elementy niepewne dotyczące rozliczania zobowiązań lub aktywów z tytułu podatku dochodowego należy ujmować w tych zobowiązaniach lub aktywach wyłącznie wówczas, gdy zachodzi prawdopodobieństwo, że jednostka zapłaci lub odzyska przedmiotową kwotę. Ponadto jednostka musi samodzielnie wybrać jednostkę obrachunkową odpowiednią do dokonania oceny (tj. zdecydować, czy w danym przypadku występuje pojedyncza pozycja czy też grupa powiązanych pozycji obciążonych niepewnością). Ocena powinna być dokonana w oparciu o założenie „ryzyka pełnego wykrycia” (organy podatkowe uzyskają dostęp do wszystkich istotnych informacji). Zmiana nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

c) Zmiany do MSSF 9 Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą

Zmiana do MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. Na skutek zmiany MSSF 9 jednostki wyceniają aktywa finansowe z tak zwanym prawem do wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody, jeżeli spełniony jest określony warunek – zamiast dokonywania wyceny przez wynik finansowy. Grupa stosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r. Zmiana nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

d) Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostki stowarzyszone obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. Zgodnie ze zmianami do MSR 28 jednostki ujmują długoterminowe inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia, które stanowią część inwestycji netto w te jednostki, w stosunku do których nie stosują metody praw własności, zgodnie z wytycznymi nowego standardu MSSF 9. Dotyczy to w szczególności wymogów dotyczących utraty wartości. Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

e) Zmiany do MSR 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu z tytułu określonych świadczeń

Zmiany do MSR 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu z tytułu określonych świadczeń mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później. Celem zawartych w tym dokumencie zmian jest doprecyzowanie, że w przypadku zmiany, ograniczenia lub rozliczenia programu określonych świadczeń jednostka powinna przez pozostałą część okresu sprawozdawczego stosować zaktualizowane założenia wynikające z aktualizacji wyceny jej zobowiązania (składnika aktywów) netto z tytułu określonych świadczeń. Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

f) Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015–2017

Zestaw poprawek dotyczących: MSSF 3 – wycena posiadanego wcześniej udziału we wspólnych operacjach; MSSF 11 – brak wyceny posiadanego wcześniej udziału we wspólnych operacjach; MSSF 12 – konsekwencje podatkowe w związku z wypłatą dywidendy; MSR 23 – koszty finansowania, w przypadku gdy składnik aktywa został przekazany do użytkowania. Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 maja 2017 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 r. lub po tej dacie. Nowy MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe zastąpi obecnie obowiązujący MSSF 4, który zezwala na różnorodną praktykę w zakresie rozliczania umów ubezpieczeniowych. MSSF 17 zasadniczo zmieni rachunkowość wszystkich podmiotów, które zajmują się umowami ubezpieczeniowymi i umowami inwestycyjnymi. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, nowy standard nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.
- MSSF 3 „Połączenie przedsięwzięć” W wyniku zmiany do MSSF 3 zmodyfikowana została definicja „przedsięwzięcia”. Aktualnie wprowadzona definicja została zawężona i prawdopodobnie spowoduje, że więcej transakcji przejęć zostanie zakwalifikowanych jako nabycie aktywów. Zmiany do MSSF 3 obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub po tej dacie. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

- finansowego, nowy standard nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.
- MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”. Rada opublikowała nową definicję terminu „istotność”. Zmiany do MSR 1 i MSR 8 doprecyzowują definicję istotności i zwiększają spójność pomiędzy standardami, ale nie oczekuje się, że będą miały znaczący wpływ na przygotowanie sprawozdań finansowych. Zmiana jest obowiązkowa dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub po tej dacie.
 - MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”. Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy (z dniem 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie), do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności z jednostkami które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów. Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony.
 - Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami. Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowie zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes”. W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów. Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r. Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zatwierdzenie tej zmiany jest odroczone przez Unię Europejską.
 - Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF. Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF będą miały zastosowanie z dniem 1 stycznia 2020 r.
 - Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7: Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych (opublikowano dnia 26 września 2019 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego

sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską. Spółka jest w trakcie analizy, w jaki sposób wprowadzenie powyższych standardów i interpretacji może wpłynąć na sprawozdanie finansowe oraz na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości.

Zmiany szacunków

W bieżącym okresie nie dokonano istotnych zmian pozycji szacunkowych.

Pozycje, których wysokość ustalana jest na bazie aktualnej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń dotyczą:

- odpisów aktualizujących aktywa z tytułu umów,
- odpisów aktualizujących należności,
- odpisów aktualizujących zapasy,
- odpisów aktualizujących aktywa trwałe,
- okresów użytkowania aktywów trwałych,
- podatku odroczonego,
- rezerw i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych

Przeliczenie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna są przeliczane na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji lub kursu określonego w towarzyszącym danej transakcji kontrakcie terminowym typu „forward”.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Kursy odpowiednich walut w stosunku do PLN przyjęte dla potrzeb wyceny:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	2019	2018
USD	3,7977	3,7597
EUR	4,2585	4,3000
MYR	0,9284	0,9098

Kurs średni*)	2019	2018
USD	3,8440	3,6227
EUR	4,3018	4,2669
MYR	0,9283	0,8972

*) Kurs średni, jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie

NOTA 2 SEGMENTY

2.1 Informacje dotyczące segmentów sprawozdawczych

Grupa nie wydzieliła w strukturze organizacyjnej segmentów operacyjnych. Prezentacja wyników Grupy odbywa się przy założeniu, że działalność Grupy to jeden segment sprawozdawczy.

Miarą wyników segmentów analizowaną przez Zarząd Jednostki Dominującej jest EBITDA. Grupa definiuje EBITDA jako

zysk lub stratę netto za okresy ustalone zgodnie z MSSF, z wyłączeniem podatku dochodowego (bieżącego i odroczonego), kosztów finansowych oraz amortyzacji skorygowanej o odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych.

Uzgodnienie EBITDA	2019	2018
Zysk netto	28 295	19 487
[+] Podatek dochodowy bieżący i odroczony	4 508	2 141
[+] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	10 489	9 901
[+] Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	265	0
[+] Koszty finansowe	9 843	11 025
[+] Udział w wyniku finansowym jednostek współkontrolowanych	(1 625)	1 961
[=] EBITDA	51 775	44 515

Aktywa trwałe grupy (z wyłączeniem instrumentów finansowych oraz aktywa z tyt. podatku odroczonego) zlokalizowane są w następujących krajach:

Kraj	2019	2018
Polska	378 264	351 505
USA	13 939	15 140
Razem	392 203	366 645

Dalsze informacje na temat przychodów ze sprzedaży (w szczególności: podział według produktów, podział geograficzny, informacje na temat znaczących klientów) przedstawiono w Nocie 4.1.

NOTA 3 KONSOLIDACJA

3.1 Zasady konsolidacji jednostek zależnych

- **Zasady konsolidacji**
- **Rozliczanie połączenia przedsięwzięć**
- **Transakcje z udziałowcami nieposiadającymi kontroli**
- **Przeliczenie jednostek zagranicznych**

3 spółki

Grupa Kapitałowa PCC EXOL obejmuje 3 spółki zależne i współkontrolowane

Zasady rachunkowości

Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe PCC EXOL S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki Dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji istotnych rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną od dnia objęcia kontroli do dnia utraty kontroli. Objęcie kontroli nad jednostką stanowiącą przedsięwzięcie rozlicza się przy zastosowaniu metody nabycia.

Grupa Kapitałowa PCC EXOL, w oparciu o uregulowania MSR 8, w szczególności pkt 8, który zezwala na odstępnie od zasad zawartych w MSSF oraz ze względu na nieistotność, odstąpiła od konsolidacji spółki zależnej: PCC EXOL Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi.

Rozliczanie nabycia przedsięwzięć

Nabycie przedsięwzięć, za wyjątkiem połączenia jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą, rozlicza się metodą nabycia. Zapłatę za przejęcie wycenia się w wartości godziwej stanowiącej sumę wartości godziwych przekazanych aktywów, zobowiązań zaciągniętych oraz wyemitowanych instrumentów kapitałowych na dzień przejęcia.

Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania przejęte w ramach połączenia przedsięwzięć wycenia się na dzień przejęcia według ich wartości godziwej.

Jeżeli wysokość zapłaty za przejęcie, powiększona o udziały niedające kontroli oraz w przypadku połączenia realizowanego etapami o wartość godziwą poprzednio posiadanego udziału kapitałowego w jednostce przejmowanej, przewyższa wartość godziwą możliwych do zidentyfikowania aktywów netto Grupa ujmuje wartość firmy. W sytuacji, gdy wartość ta jest niższa niż wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów netto, Grupa ujmuje w wyniku finansowym zysk z okazyjnego nabycia.

W przypadku połączenia jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą w ramach spółek Grupy rozliczenie następuje metodą łączenia udziałów i pozostaje bez wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe. W uzasadnionych przypadkach kierując się treścią ekonomiczną transakcji możliwe jest jednak rozliczenie połączenia metodą nabycia.

Transakcje z udziałowcami nieposiadającymi kontroli

Zmiany w udziale własnościowym Grupy Kapitałowej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną ujmowane są jako transakcje kapitałowe. Różnicę pomiędzy kwotą do zapłaty lub otrzymania z tytułu zwiększenia lub zmniejszenia udziału niekontrolującego a wartością bilansową odpowiednich udziałów niedających kontroli ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym przypadającym na udział dający kontrolę.

Przeliczenie jednostek zagranicznych

Dla celów sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w walucie prezentacji Grupy Kapitałowej PCC EXOL tj. w PLN, dokonuje się przeliczeń poszczególnych pozycji sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych, dla których walutą funkcjonalną jest waluta inna niż PLN, w następujący sposób:

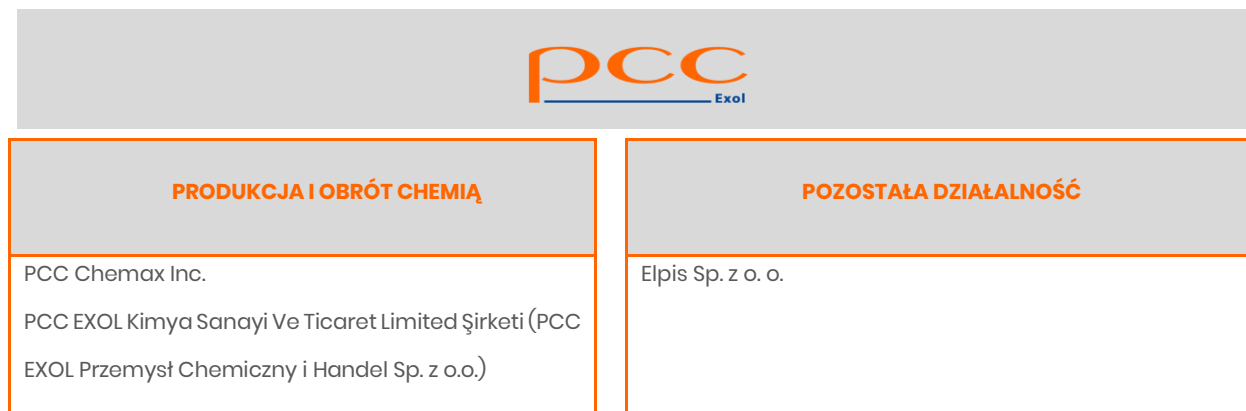
- przeliczenia stanów zamknięcia aktywów i zobowiązań dokonuje się po kursie zamknięcia, tj. po kursie średnim obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego ogłoszonym dla danej waluty przez NBP,
- przeliczenia pozycji wpływających na zmianę stanu aktywów i zobowiązań w danym okresie sprawozdawczym dokonuje się po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną kursów średnich ogłaszanych dla danej waluty przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu sprawozdawczego,
- przeliczenia pozycji kapitałów własnych, w tym:
 - o kapitału podstawowego, dokonuje się po kursie wymiany obowiązującym na dzień objęcia kontrolą oraz na dzień każdorazowego podwyższenia kapitału podstawowego,
 - o zysków zatrzymanych, w tym:
 - zysku zatrzymanego z lat ubiegłych istniejącego na dzień objęcia kontrolą dokonuje się po kursie historycznym tj. po kursie wymiany obowiązującym na ten dzień,
 - zyski zatrzymane z lat ubiegłych powstałe po dniu objęcia kontroli stanowią sumę wyników netto ubiegłych lat obrotowych wyrażonych w

PLN, zgodnie z wyceną dokonaną na koniec każdego roku sprawozdawczego (obrotowego),

- przeliczenia pozycji sprawozdania z wyniku oraz sprawozdania z całkowitych dochodów dokonuje się po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną kursów średnich ogłaszanych dla danej waluty przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu sprawozdawczego. W przypadku znacznych wahań kursu wymiany w danym okresie przychody i koszty sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów przelicza się po kursach z dnia transakcji,
- przeliczenia pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych dokonuje się po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną kursów średnich ogłaszanych dla danej waluty przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu sprawozdawczego. W przypadku znacznych wahań kursu wymiany w danym okresie pozycje sprawozdania z przepływów pieniężnych przelicza się po kursach z dnia transakcji.

Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach danego okresu.

3.2 Struktura Grupy Kapitałowej PCC EXOL

* spółka konsolidowana metodą pełną

** spółka konsolidowana metodą praw własności

Podstawowe informacje dotyczące konsolidowanych jednostek zależnych przedstawia poniższa tabela:

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	2019		2018	
			Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %	Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %
PCC Chemax	Piedmont (USA)	Sprzedaż specjalistycznych sufraktantów do zastosowań przemysłowych	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

NOTA 4 NOTY OBJAŚNIAJĄCE DOTYCZĄCE WYNIKÓW PODSTAWOWEJ DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

4.1 Przychody ze sprzedaży

Zasady rachunkowości

Podstawowa działalność operacyjna

Przychody ze sprzedaży są ujmowane zgodnie z modelem wskazanym w MSSF 15, tj. zgodnie z niżej wymienionymi krokami:

- identyfikacja umowy,
- identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia,
- ustalenie ceny transakcyjnej,
- przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia,
- ujęcie przychodu.

W każdej umowie z klientem wyodrębnia się elementy stanowiące odrębne zobowiązania do wykonania świadczenia. W przypadku identyfikacji kilku zobowiązań umownych, do każdego z nich przypisywane jest oczekiwane wynagrodzenie, zaś przychód ujmowany jest w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyręconego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Kontrola nad dobrem lub usługą jest przekazywana w miarę upływu czasu i tym samym zobowiązanie do wykonania świadczenia spełniane jest w czasie i przychód ujmowany jest w miarę upływu czasu, gdy spełniony jest jeden z następujących warunków:

- klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące ze świadczenia jednostki, w miarę wykonywania przez jednostkę tego świadczenia;
- w wyniku wykonania świadczenia przez jednostkę powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów (na przykład produkcja w toku), a kontrolę nad tym składnikiem aktywów – w miarę jego powstawania lub ulepszania – sprawuje klient; lub
- w wyniku wykonania świadczenia przez jednostkę nie powstaje składnik aktywów o alternatywnym zastosowaniu dla jednostki, a jednostce przysługuje egzekwowlalne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Jeżeli zobowiązanie do wykonania świadczenia nie jest spełniane w czasie zgodnie z zapisem wskazanym powyżej, zobowiązanie do wykonania świadczenia jest spełniane w określonym momencie i w tym momencie ujmowany jest przychód ze sprzedaży. W celu określenia momentu spełnienia zobowiązania i ujęcia przychodu uwzględniane są wymogi dotyczące przeniesienia na klienta kontroli nad przyręconym składnikiem aktywów. Następujące okoliczności mogą wskazywać na przeniesienie kontroli:

- Grupa ma bieżące prawo do zapłaty za składnik aktywów,
- klient posiada tytuł prawny do składnika aktywów,
- składnik aktywów został fizycznie przekazany klientowi,
- klient ponosi istotne ryzyko i uzyskuje istotne korzyści wynikające z własności składnika aktywów,
- klient przyjął składnik aktywów.

Metody pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania obejmują metody oparte na wynikach i metody oparte na nakładach. Przy ustalaniu odpowiedniej metody pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania Grupa bierze pod uwagę charakter dobra lub usługi, które zobowiązała się przenieść na rzecz klienta.

Zgodnie z metodami opartymi na wynikach, Grupa ujmuje przychody na podstawie bezpośredniego pomiaru wartości dla klienta dóbr lub usług, które zostały dotychczas przekazane na rzecz klienta, w stosunku do pozostałych dóbr lub usług przyręconych w umowie. Metody oparte na wynikach obejmują metody takie, jak analizy dotychczas wykonanych świadczeń, ocenę osiągniętych wyników i etapów, czasu trwania wykonywania świadczenia oraz liczby wyprodukowanych lub dostarczonych jednostek.

Zgodnie z metodami opartymi na nakładach, Grupa ujmuje przychody w oparciu o działania lub nakłady poniesione przez Spółkę przy spełnianiu zobowiązania do wykonania świadczenia (na przykład zużyte zasoby, przepracowane roboczogodziny, poniesione koszty, wykorzystany czas lub maszynogodziny) w stosunku do całkowitych oczekiwanych nakładów koniecznych do wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia. Jeżeli działania lub nakłady Spółki są wykorzystywane równomiernie przez cały okres spełniania zobowiązania, Grupa ujmuje przychody metodą liniową.

Jeżeli Grupa ma prawo do otrzymania wynagrodzenia od klienta w kwocie, która odpowiada bezpośrednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane przez Spółkę (na przykład w przypadku umowy o świadczenie usług, w ramach której Grupa nalicza klientowi stałą kwotę za każdą godzinę wykonanej usługi), Grupa ujmuje przychód w kwocie, którą ma prawo zafakturować.

Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem (tj. koszty ponoszone w celu zawarcia umowy, które nie byłyby poniesione, gdyby umowa nie została zawarta) ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli Grupa spodziewa się, że koszty te odzyska. Pozostałe koszty ponoszone w celu zawarcia umowy, bez względu na to, czy umowa została zawarta, czy nie, ujmowane są w kosztach okresu.

Koszty poniesione w związku z wykonaniem umowy z klientem i nie ujęte jako zapasy, rzeczowe aktywa trwałe czy wartości niematerialne, zgodnie z odpowiednimi standardami, ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli spełnione są wszystkie poniższe kryteria:

- koszty są bezpośrednio związane z konkretną umową,
- koszty prowadzą do wytworzenia lub ulepszenia zasobów Spółki, które będą wykorzystywane do spełniania zobowiązań do wykonania świadczenia,
- Grupa spodziewa się, że koszty te odzyska.

Składnik aktywów ujęty w związku z poniesionymi kosztami pozyskania lub wykonania umowy z klientem jest systematycznie amortyzowany, z uwzględnieniem okresu przekazywania klientowi dóbr lub usług, z którymi jest on powiązany.

Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody wycenia się według wartości zdyskontowanej, w przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny (za taki uważa się okres uzyskania zapłaty dłuższy niż 360 dni). Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i inne podatki (poza akcyzowym) oraz rabaty (dyskonta, premie, bonusy).

Spółki Grupy Kapitałowej osiągają przychody ze sprzedaży z tytułu prowadzenia następujących rodzajów działalności:

PRODUKCYJNEJ; wytwarzanie i obrót wyrobami chemicznymi przypisanymi do następujących grup asortymentowych:

Grupa asortymentów	Produkty w ramach grupy	Zastosowanie
Surfaktanty do zastosowań w detergentach i kosmetykach	Surfaktanty do produkcji detergentów i kosmetyków, ze względu na swoje własności myjąco-czyszczące, znajdują zastosowanie w produktach chemii gospodarczej, środkach higieny osobistej, a także w produkcji kosmetyków białych i kolorowych.	biała kosmetyka, kremy maseczki, balsamy płyny do płukania tkanin, płyny do mycia naczyń proszki do prania, środki do czyszczenia żele pod prysznic, szampony, mydła w płynie
Surfaktanty do zastosowań przemysłowych	Surfaktanty do zastosowań przemysłowych są niezbędnym składnikiem stosowanym w specjalistycznych i niszowych produktach oraz procesach przemysłowych.	włókiennictwo i tekstylia agrochemikalia garbarstwo obróbka papieru budownictwo wydobycie ropy naftowej obróbka metalu górnictwo i wydobywanie farby, lakiery, kleje

HANDLOWEJ; PCC EXOL S.A. nabywa chemikalia od dostawców zewnętrznych celem ich dalszej odsprzedaży

USŁUGOWEJ; PCC EXOL świadczy usługi w zakresie:

- wynajmu pomieszczeń własnych,
- przerobu produktów chemicznych,
- wdrożenia, certyfikacji, utrzymania i doskonalenia systemów zarządzania wg normy ISO 90001 oraz ISO 14001,
- transferu posiadanych danych niezbędnych do prawidłowego postępowania się znakiem towarowym PCC,
- prowadzenia prac badawczo – rozwojowych,
- powzięcia przedstawicielstwa w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie wypełniania obowiązków ciążących na importerach, wskazanych w odpowiednich rozporządzeniach i regulacjach, chemikaliów.

	2019	2018
Przychody ze sprzedaży produktów	507 425	518 265
Surfaktanty do zastosowań w detergentach i kosmetykach	231 579	267 848
Surfaktanty do zastosowań przemysłowych	275 846	250 417
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	113 831	102 462
<i>w tym przychody ze sprzedaży tlenu etylenu</i>	<i>85 803</i>	<i>83 914</i>
Przychody ze sprzedaży usług	17 356	15 325
Przychody ze sprzedaży	638 612	636 052

Przychody według podziału geograficznego	2019	2018
Polska	308 887	342 156
Europa Zachodnia	141 700	131 645
Bliski Wschód i Azja	40 533	26 017
Europa Środkowo-Wschodnia	62 509	52 712
Ameryka Północna i Reszta Świata	84 983	83 522
Razem	638 612	636 052

W prezentowanym okresie wystąpiły przychody z transakcji z pojedynczym klientem, stanowiące 10 lub więcej procent łącznych przychodów Grupy.

	2019	2018
Odbiorca 1	88 457	86 533
Pozostali odbiorcy	550 155	549 519
Razem	638 612	636 052

4.2 Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży i ogólnego zarządu

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia wyrobów gotowych oraz usług poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów (wyrobów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku) oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- odpisy z tytułu utraty wartości majątku trwałego,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- odpisy aktualizujące wartość zapasów.

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez Grupę, wpływają na wynik finansowy Grupy za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez Grupę, wpływają na wynik finansowy w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych.

	2019	2018
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	(10 489)	(9 901)
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	(265)	0
Koszty świadczeń pracowniczych	(43 717)	(41 057)
Zużycie materiałów i energii	(366 843)	(412 979)
Usługi transportu	(20 372)	(17 937)
Pozostałe usługi obce	(29 925)	(23 553)
Podatki i opłaty	(2 624)	(2 460)
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	(3 022)	(2 641)
Pozostałe koszty	(6 054)	(5 020)
Razem koszty rodzajowe	(483 311)	(515 548)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(110 145)	(100 164)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	846	1 218
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku i półproduktów	(2 608)	11 705
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(1 288)	(132)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży i ogólnego zarządu, w tym:	(596 506)	(602 921)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(526 842)	(541 343)
Koszty sprzedaży	(33 055)	(30 010)
Koszty ogólnego zarządu	(36 609)	(31 568)

NOTA 5 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE I WARTOŚCI NIEMATERIALNE

5.1 Rzeczowe aktywa trwałe

- **Polityka rachunkowości**
- **Weryfikacja okresów użytkowania**
- **Analiza utraty wartości**

Zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o amortyzację oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady na rzeczowe aktywa trwałe podlegają kapitalizacji, jeżeli spełnione są kryteria kapitalizacji. Koszty konserwacji i napraw ujmują się w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

Okresy amortyzacji ustalane są na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych. Okresy użytkowania są weryfikowane w każdym roku obrotowym. Kluczowe zmiany w zakresie stawek amortyzacyjnych dotyczyły maszyn i urządzeń. Konieczność zmian w tym zakresie była podyktowana zmianą szacunków w odniesieniu do przewidywanego okresu wykorzystania poszczególnych środków trwałych. Wpływ wprowadzonej zmiany, to zmniejszenie amortyzacji w roku obrotowym objętym sprawozdaniem finansowym o 35 tys. zł.

Cenę nabycia oraz koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego (tj. odsetki oraz różnice kursowe stanowiące korektę kosztu odsetek) zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie dostosowywanego składnika rzeczowych aktywów trwałych (tj. składnika aktywów, którego wytworzenie trwa dłużej niż 12 miesięcy) przy uwzględnieniu istotności projektu dla Grupy.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmują się koszty regularnych, znaczących przeglądów, których przeprowadzenie jest niezbędne w celu zapobieżenia wystąpienia usterek oraz których wartość w poszczególnych okresach sprawozdawczych różni się istotnie.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Rodzaj	Okres amortyzacji
Budynki i budowle	10-50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	3-40 lat
Środki transportu	7-14 lat
Istotne części zamienne i serwisowe	nie podlegają amortyzacji
Środki trwałe w budowie	nie podlegają amortyzacji
Pozostałe środki trwałe	2-15 lat

Informacje na temat rzeczowych aktywów trwałych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań Grupy przedstawiono w Nocie 6.3.

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego aktywa lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, jeżeli aktywa nie generują wpływów niezależnie. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną, dokonuje się odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej, tj. wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej.

W razie wystąpienia przesłanek wskazujących na ryzyko utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, w tym przede wszystkim, gdy:

- dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej, świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są lub w przyszłości będą gorsze od oczekiwanych;
- wartość bilansowa aktywów netto Spółek Grupy sporządzających sprawozdanie finansowe jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji;
- w ciągu okresu nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Spółek Grupy

zmiany o charakterze technologicznym bądź rynkowym;

- dostępne są dowody na to, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie.

Grupa dokonuje szacunków wartości odzyskiwalnej tych rzeczowych aktywów trwałych.

Testy na utratę wartości przeprowadzane są metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych i są oparte na założeniach dotyczących kosztu kapitału, stóp dyskontowych i stóp wzrostu zakładanych dla przepływów pieniężnych po okresie prognoz. Wartości tych wskaźników są szacowane przez Zarząd na bazie najlepszej wiedzy na moment przeprowadzenia testu.

Istotne szacunki

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku Grupa nie zidentyfikowała przesłanek do przeprowadzenia testów na utratę wartości majątku trwałego na poziomie ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Analiza potencjalnego wykorzystania pojedynczych środków trwałych przeprowadzona na dzień 31.12.2019 roku skutkowałą koniecznością utrzymania odpisu z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 2,2 mln zł, utworzonego w roku 2016 oraz utworzenia w roku 2019 odpisu w kwocie 265 tys. zł. w ciężar kosztu sprzedanych produktów, towarów i materiałów.

Tabela ruchów rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty, budynki i budowle	Środki transportu oraz maszyny i urządzenia	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
1 stycznia 2019					
Wartość brutto	133 596	135 940	15 370	20 478	305 384
Umorzenie	(34 539)	(74 152)	(12 174)	0	(120 865)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0	(2 222)	(2 222)
Wartość księgowa netto	99 057	61 788	3 196	18 256	182 297
Zmiany w 2019 roku					
Rozliczenie Środków trwałych w budowie	4 190	7 165	901	(12 256)	0
Zakup	0	2 166	5	38 074	40 245
Wpływ wdrożenia MSSF 16	(2 293)	(187)	(159)	0	(2 639)
Koszty finansowania zewnętrznego	0	0	0	292	292
Zmniejszenia	0	0	(159)	(1 619)	(1 778)
Amortyzacja	(3 419)	(5 007)	(755)	0	(9 181)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(115)	(148)	(1)	(1)	(265)
Inne zmiany	0	0	9	1 114	1 123
Różnice kursowe z przeliczenia	130	5	180	0	315
31 grudnia 2019					
Wartość brutto	135 255	144 925	16 143	46 083	342 406
Umorzenie	(37 590)	(78 995)	(12 925)	0	(129 510)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(115)	(148)	(1)	(2 223)	(2 487)
Wartość księgowa netto	97 550	65 782	3 217	43 860	210 409

	Grunty, budynki i budowle	Środki transportu oraz maszyny i urządzenia	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
1 stycznia 2018					
Wartość brutto	131 511	133 118	14 410	10 697	289 736
Umorzenie	(30 986)	(69 293)	(11 491)	0	(111 769)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0	(2 222)	(2 222)
Wartość księgowa netto	100 525	63 825	2 919	8 475	175 745
Zmiany w 2018 roku					
Rozliczenie Środków trwałych w budowie	914	2 785	495	(4 194)	0
Zakup	12	35	229	12 974	13 250
Leasing finansowy	0	0	147	0	147
Zmniejszenia	0	(2)	(11)	0	(13)
Amortyzacja	(3 326)	(4 889)	(698)	0	(8 913)
Inne zmiany	0	(16)	0	1 001	985
Różnice kursowe z przeliczenia	932	50	115	0	1096
31 grudnia 2018					
Wartość brutto	133 596	135 940	15 370	20 478	305 384
Umorzenie	(34 539)	(74 152)	(12 174)	0	(120 865)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0	(2 222)	(2 222)
Wartość księgowa netto	99 057	61 788	3 196	18 256	182 297

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa realizowała projekty inwestycyjne o wartości bilansowej zaprezentowanej jako środki trwałe w budowie na kwotę łączną 43 860 tys. zł (2018: 18 256 tys. zł), spośród których do najistotniejszych należały:

Projekt inwestycyjny	2019	2018
Instalacja do produkcji glicynianów i oksyalkilatów wysokomolowych	32 196	14 169

Zobowiązania z tytułu transakcji zakupu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2019 wynoszą 9 111 tys. zł (na dzień 31.12.2018 7 892 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2019 r. umowne zobowiązania inwestycyjne, nie ujęte w sprawozdaniu finansowym wynoszą 17 161 tys. zł (2018: 25 972 tys. zł).

5.2 Prawa do użytkowania aktywów

Zasady rachunkowości

Prawo do użytkowania składnika aktywów na dzień początkowego ujęcia wycenia się według kosztu, który obejmuje zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie, wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, wszelkie początkowe koszty bezpośrednio poniesione przez Spółkę jako leasingobiorcę, oraz szacunek kosztów, które mają zostać poniesione w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia prawo do użytkowania składnika aktywów według kosztu pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne i łączne straty z tytułu utraty wartości, oraz skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia się w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Zobowiązanie z tyt. leasingu wykazywane jest w pozycji Kredyty i pozostałe zadłużenie (Nota 6.1).

Grupa dla każdej umowy leasingu określa okres leasingu, jako: nieodwołalny okres, przez który leasingobiorca ma prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów wraz z okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa

Bieżąca wartość przyszłych płatności z tytułu leasingu obliczana jest z zastosowaniem stopy leasingu. W przypadku,

gdzie stopa leasingu nie jest znana, Grupa stosuje krańcową stopę procentową dla danej umowy leasingowej.

Grupa korzysta ze zwolnienia i nie stosuje wymogów w zakresie wyceny zobowiązania z tytułu leasingu oraz składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w odniesieniu do:

- leasingów krótkoterminowych, tj. leasingów, których okres leasingu jest nie dłuższy niż 12 miesięcy i nie zawierają opcji kupna;
 - leasingów, w odniesieniu do których bazowy składnik aktywów ma niską wartość i które nie są przedmiotem dalszego sub-leasingu. Grupa uznaje za składniki o niskiej wartości, te aktywa które nowe, bez względu na wiek składnika objętego leasingiem, nie przekraczają kwoty 20.000 zł (nawet jeśli ich wartość jest istotna po zagregowaniu).
- W przypadku zastosowania zwolnień o których mowa powyżej, Grupa rozpoznaje płatności leasingowe jako koszt zgodnie z metodą liniową przez okres leasingu lub według innej metody, jeżeli lepiej odzwierciedla korzyści Grupy.

Istotne szacunki

Szacunki mające wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania dokonywane przez Grupę obejmują:

- ustalenie umów zakwalifikowanych do objęcia MSSF 16,
- ustalenie okresów użyteczności, w tym umów,
- ustalenie stawek amortyzacyjnych praw do użytkowania składników aktywów,
- ustalenie krańcowych stóp procentowych stosowanych do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych

	Stan na 31.12.2019	Stan na 01.01.2019	Korekty wynikające z wdrożenia MSSF 16	
			nieaktywowane dotychczas umowy dzierżawy zakwalifikowane jako prawo do użytkowania	aktywowane umowy leasingowe w rzeczowym majątku trwałym na dzień 31.12.2018
Grunty, budynki i budowle	4	11	11	0
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	5 368	3 076	783	2 293
Środki transportu oraz maszyny i urządzenia	364	225	38	187
Pozostałe środki trwałe	156	214	0	214
Prawo do użytkowania aktywów	5 892	3 526	832	2 694

Amortyzacja praw do użytkowania składników aktywów

	2019
Grunty, budynki i budowle	6
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	44
Środki transportu oraz maszyny i urządzenia	184
Pozostałe środki trwałe	57
Amortyzacja praw do użytkowania składników aktywów	291

Zwiększenia praw do użytkowania składników aktywów w 2019 roku wyniosły 2 659 tys. zł

Zobowiązania z tytułu leasingu:

	2019	2018
Niezdyskontowane zobowiązania		
w tym przypadające do zapłaty w okresie:	4 733	410
W okresie 1 roku	368	115
W okresie od 1 do 5 lat	472	295
Powyżej 5 lat	3 893	0
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	3 062	21
Zobowiązania z tytułu leasingu wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	1 671	389
W okresie 1 roku	326	105
W okresie od 1 do 5 lat	457	284
Powyżej 5 lat	888	0

Inne kwoty ujęte w rachunku zysków i strat w związku z leasingami

Pozycja w sprawozdaniu z wyniku finansowego	Saldo na 31.12.2019
Koszt odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	61
Koszt związany z leasingami krótkoterminowymi	208
Koszt związany z leasingami aktywów o niskiej wartości	0
Koszt związany ze zmiennymi opłatami leasingowymi nieujętych w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu	0

Kwoty ujęte w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w związku z leasingami

Całkowite wydatki związane z umowami leasingu zgodnie z MSSF 16 wyniosły w 2019 roku 462 tys. zł.

Wpływ na wskaźniki finansowe

Ze względu na ujęcie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy umów leasingu w związku z wdrożeniem MSSF 16 zmianie uległy wskaźniki bilansowe, w tym wskaźnik zadłużenia kapitału własnego. W efekcie wdrożenia MSSF 16 zmianie uległy także miary zysku, takie jak zysk z działalności operacyjnej oraz EBITDA, oraz przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Grupa przeanalizowała wpływ tych zmian na kowenanty w umowach kredytowych, których jest stroną i nie stwierdziła ryzyka ich naruszenia.

Wpływ na sprawozdanie z całkowitych dochodów	2019
- spadek kosztów z tytułu podatków i opłat oraz usług	(189)
- wzrost kosztów odsetek	51
- wzrost kosztów amortyzacji	147
Razem	9

Na mocy umów leasingu Spółka użytkuje głównie prawo wieczystego użytkowania gruntów, maszyny i urządzenia oraz środki transportu. Spółka zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii aktywów z tytułu prawa do użytkowania:

Typ	Okres amortyzacji
Prawo do użytkowania gruntów, budynków i budowli	6 lat
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	72 lata
Prawo do użytkowania środków transportu oraz maszyn i urządzeń	2-5 lat
Pozostałe środki trwałe	5 lat

5.3 Dotacje

Zasady rachunkowości

Dotacje ujmuje się w momencie, gdy istnieje wystarczająca pewność, że Grupa spełni warunki związane z dotacjami oraz że dotacje będą otrzymane. Dotacje do aktywów są ujmowane w ramach rozliczeń międzyokresowych przychodów, a następnie odpisywane systematycznie w przychody okresu przez szacowany okres użytkowania związanego z nimi składnika aktywów. Dotacje otrzymane jako zwrot kosztów poniesionych przez Grupę są systematycznie ujmowane jako przychód w wyniku finansowym w okresach, w których ponoszone są dotowane koszty. Dotacje pieniężne ujmuje się w wysokości otrzymanych środków.

Otrzymane dotacje

W latach ubiegłych oraz w roku 2019 roku Jednostka Dominująca prowadziła dwa projekty inwestycyjne, wspierane dotacjami rządowymi. W roku 2019 roku Jednostka Dominująca pozyskała dotacje do prowadzonych projektów w łącznej kwocie 670 tys. zł. Przeprowadzona analiza prowadzonych prac rozwojowych doprowadziła do zmiany szacunków dotyczących prawdopodobnych korzyści ekonomicznych, co skutkowało ujęciem w wyniku okresu wszystkich poniesionych nakładów na te dwa projekty. Jednocześnie Jednostka Dominująca odniosła w wynik okresu otrzymane na realizację obu projektów dotacje, w łącznej kwocie 1 421 tys. zł, dotychczas ujęte w Zobowiązaniach długoterminowych. Na dzień bilansowy Grupa nie była beneficjentem pomocy rządowej w formie dotacji pieniężnych.

Cel dotacji	2019	2018
Opracowanie technologii syntezy i ocena aplikacyjna nowoczesnych powierzchniowo-czynnych polimerów, stosowanych jako specjalistyczne środki dyspergująco-zwilżające w przemyśle farb i lakierów. Dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, Działanie 1.2 Sektorowe Programy B+R	0	738
"Nowa generacja nisko- i średniocząsteczkowych polimerowych surfaktantów opartych na biokwasach karboksylowych, jako składniki kompozycji kosmetycznych oraz opakowań specjalistycznych." Dofinansowanie w ramach Działania 1.2 Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.	0	13
Razem, w tym:	0	751
część długoterminowa	0	751

5.4 Wartości niematerialne

Zasady rachunkowości

W ramach wartości niematerialnych Grupa wykazuje przede wszystkim wartość firmy, know how, nabyte koncesje, patenty, licencje oraz relacje inwestorskie.

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Wartość początkową wartości firmy ustala się zgodnie z polityką rachunkowości przedstawioną w Nocie 3.

Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia

poniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne testowane są na utratę wartości metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Testy są oparte na założeniach dotyczących kosztu kapitału, stóp dyskontowych i stóp wzrostu zakładanych dla przepływów pieniężnych po okresie prognoz. Wartości tych wskaźników są szacowane przez Zarząd na bazie najlepszej wiedzy na moment przeprowadzenia testu. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Wartość firmy nie podlega amortyzacji, lecz podlega corocznie testowi na utratę wartości na ostatni dzień roku.

Koszty prac badawczych są odpisywane w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli spełnione są kryteria ich kapitalizacji (wytworzenie nowego produktu lub procesu jest technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione oraz Spółka posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych, a także jeśli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane).

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Analiza potencjalnego wykorzystania pojedynczych prac rozwojowych skutkowałą koniecznością zaprzestania kapitalizowania nakładów na dwa projekty i ujęciem w wyniku okresu kwoty 2,6 mln zł.

Wartość prac badawczych i rozwojowych ujętych jako koszt w 2019 roku wyniosła 4 023 tys. zł (w 2018 roku: 2 921 tys. zł).

Składniki wartości niematerialnych podlegają amortyzacji metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika, wynoszący:

Typ	Okres
Patenty i licencje	5-15 lat
Koszty prac rozwojowych	6-15 lat
Oprogramowanie komputerowe	3-8 lat
Pozostałe	5-12 lat
Know how	Nie podlega amortyzacji
Wartość firmy	Nie podlega amortyzacji

Istotne szacunki

Test na utratę wartości dot. wartości firmy oraz know-how

Zgodnie z MSR 36 na dzień kończący okres sprawozdawczy dokonywane są coroczne testy na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których została przypisana wartość firmy.

Na dzień 31 grudnia 2019 przeprowadzono testy na utratę wartości:

- ośrodka wypracowującego środki pieniężne (OWŚP), do którego przypisano wartość firmy w kwocie 96 292 tys. zł powstała z przejścia w 2011 roku zorganizowanej części przedsiębiorstwa stanowiącej obecnie podstawową działalność Jednostki Dominującej. Integralną częścią nabytej działalności było know-how w wartości 82 600 tys. zł, obejmujące wiedzę technologiczną i produkcyjną, które uznano za składnik wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Wyżej wymienione składniki alokowano do jednostki generującej przepływy pieniężne obejmującej produkcję surfaktantów,
- ośrodka wypracowującego środki pieniężne (OWŚP), do którego przypisano wartość firmy w kwocie 19 850 tys. zł (w okresie porównywalnym 19 651 tys. zł - różnica wynika z wyceny wartości w USD na PLN) powstała w wyniku przejścia w 2013 roku spółki zależnej PCC Chemax Inc. Wartość firmy powstała z rozliczenia zakupu przypisano do jednostki generującej przepływy pieniężne obejmującej produkcję Surfaktantów do zastosowań przemysłowych, która obecnie pokrywa się z działalnością w/w jednostki zależnej,

Oszacowanie wartości odzyskiwalnej zostało oparte na aktualnych na dzień bilansowy 5-letnich prognozach, w których założono stabilną sytuację gospodarczą zgodną z obecnymi prognozami rynkowymi oraz racjonalne działania Spółek w celu optymalizacji wyniku finansowego w perspektywie długoterminowej zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządów Spółek na dzień bilansowy. Szacunek przepływów pieniężnych obejmuje ustalanie przepływów z działalności operacyjnej uwzględniających zmianę stanu w kapitale obrotowym oraz przepływów o charakterze inwestycyjnym – odtworzeniowym, nie uwzględnia jednocześnie przepływów o charakterze podatkowym. Przepływy po okresie prognozy oszacowano w oparciu o przepływy środków pieniężnych ostatniego okresu prognozy. Szacunek zdyskontowanych przepływów pieniężnych oparto na następujących założeniach:

- podstawa ustalenia wartości przypisanej do kluczowych założeń - wartość użytkowa,
- stopa dyskonta przed opodatkowaniem z uwzględnieniem waluty w jakiej ustalone były przepływy pieniężne. Dla przepływów w walucie krajowej stopa ta wynosi 7,2 % (w okresie porównywalnym 7,7 %), dla przepływów w USD stopa ta wynosi 6,8 % (w okresie porównywalnym 8,1 %),
- stopa wzrostu poza okresem prognoz - 0% (w okresie porównywalnym 0 %),

Wartość odzyskiwalna skalkulowana w oparciu o powyższe założenia dla przepływów pieniężnych w walucie krajowej wyniosła 1 367 472 tys. zł (w okresie porównywalnym 770 083 tys. zł), dla przepływów pieniężnych w USD wyniosła 90 500 tys. zł (w okresie porównywalnym 51 034 tys. zł).Przeprowadzony test nie potwierdził zaistnienia utraty wartości.

W ocenie Zarządu rozsądnie uzasadnione zmiany w założeniach, na których oparto szacunek wartości odzyskiwalnej nie spowodowałyby sytuacji, w której wartość księgowa byłaby wyższa od wartości odzyskiwalnej.

Tabela ruchów wartości niematerialnych

	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty i licencje	Know how	Inne wartości niematerialne	Razem
1 stycznia 2019					
Wartość brutto	115 943	7 489	82 600	10 993	217 025
Umorzenie	0	(5 539)	0	(7 400)	(12 939)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0	(86)	(86)
Wartość księgowa netto	115 943	1 950	82 600	3 507	204 000
Zmiany w 2019 roku					
Rozliczenie Inwestycji	0	218	0	(218)	0
Zakup	0	8	0	1 233	1 241
Amortyzacja	0	(488)	0	(529)	(1 017)
Odpisanie nakładów poniesionych na prace rozwojowe	0	0	0	(2 646)	(2 646)
Inne zmiany	0	0	0	(146)	(146)
Różnice kursowe z przeliczenia	198	2	0	11	211
31 grudnia 2019					
Wartość brutto	116 141	7 728	82 600	9 285	215 755
Umorzenie	0	(6 038)	0	(7 987)	(14 026)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0	(86)	(86)
Wartość księgowa netto	116 141	1 690	82 600	1 212	201 643

	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty i licencje	Know how	Inne wartości niematerialne	Razem
1 stycznia 2018					
Wartość brutto	114 488	7 386	82 600	9 281	213 755
Umorzenie	0	(4 960)	0	(6 651)	(11 611)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0	(86)	(86)
Wartość księgowa netto	114 488	2 426	82 600	2 544	202 058
Zmiany w 2018 roku					
Zakup	0	0	0	1 553	1 553
Amortyzacja	0	(490)	0	(498)	(988)
Inne zmiany	0	0	0	(150)	(150)
Różnice kursowe z przeliczenia	1 455	14	0	58	1 527
31 grudnia 2018					
Wartość brutto	115 943	7 489	82 600	10 993	217 025
Umorzenie	0	(5 539)	0	(7 400)	(12 939)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0	(86)	(86)
Wartość księgowa netto	115 943	1 950	82 600	3 507	204 000

NOTA 6 ZADŁUŻENIE Z TYTU. WYEMITOWANYCH OBLIGACJI, KREDYTÓW ORAZ POZOSTAŁEGO ZADŁUŻENIA

- Obligacje,
- kredyty i pozostałe zadłużenie
- Koszty finansowe
- Zabezpieczenie spłaty zobowiązań
- Środki pieniężne

6.1 Obligacje, kredyty i pozostałe zadłużenie

Zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji, kredytów i pozostałego zadłużenia są ujmowane początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty transakcyjne związane z uzyskaniem finansowania. Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe wycenia się w zamortyzowanym koszcie przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Grupa wykorzystuje posiadane zadłużenia z tytułu kredytów jako instrument zabezpieczający przyszłe przepływy pieniężne z tytułu przychodów ze sprzedaży w zakresie ryzyka kursowego.

Rachunkowość zabezpieczeń

Celem stosowania rachunkowości zabezpieczeń jest ograniczenie zmienności wyniku netto Grupy, wynikającej z okresowych zmian wyceny transakcji zabezpieczających poszczególne ryzyka rynkowe, na które narażona jest Grupa. Instrumentami zabezpieczającymi są kredyty w walucie obcej.

Wyznaczane zabezpieczenia dotyczą przyszłych prognozowanych transakcji sprzedaży. Plany sprzedaży sporządzane są w oparciu o możliwości produkcyjne na dany

okres. Grupa ocenia prawdopodobieństwo wystąpienia tych transakcji jako bardzo wysokie.

Grupa może korzystać z naturalnych zabezpieczeń ryzyka walutowego poprzez zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń w stosunku do kredytów denominowanych w walutach obcych, wyznaczając je jako pozycje zabezpieczające przed ryzykiem kursu walutowego związanego z przyszłymi przychodami ze sprzedaży denominowanych w tych samych walutach.

Wynik transakcji, jako zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne, ujmowany jest w pozostałych całkowitych dochodach, w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się do wyniku finansowego jako pozostałe przychody i koszty operacyjne. Instrumenty pochodne są ujmowane jako zabezpieczające do momentu, kiedy instrument wygaśnie, zostanie sprzedany, wypowiedziany, zrealizowany, bądź decyzją Grupy nie będzie już dłużej wykorzystywany jako zabezpieczenie.

Obligacje wyemitowane przez Grupę

Obligacje wyemitowane przez podmiot dominujący o wartości nominalnej 100 zł każda denominowane są w PLN, a okresy odsetkowe wynoszą 3 miesiące. Obligacje są emitowane jako niezabezpieczone. Jednostka dominująca ma prawo do wcześniejszego wykupu obligacji. Obligacje wyemitowane przez Jednostkę dominującą na dzień 31 grudnia 2019 przedstawia poniższa tabela.

Głównym celem, na który są wykorzystywane środki pochodzące z emisji obligacji jest finansowanie ogólnych potrzeb korporacyjnych, których podstawowym celem jest osiągnięcie zysku.

Obligacje wyemitowane przez Grupę o wartości nominalnej

70 mln zł

Wartość obligacji wyemitowanych w latach 2016-2017

Seria	Data pierwszego notowania	Data wykupu	Wartość emisji (tys. zł)	Oprocentowanie w bieżącym okresie odsetkowym
Seria A1	24 czerwca 2016	24 czerwca 2020*	20 000	5,50%
Seria A2	15 września 2016	15 września 2020	25 000	5,50%
Seria B1	15 listopada 2017	15 maja 2022	25 000	5,50%

* Obligacje serii A1 zostały wykupione w dniu 13.02.2020 r., zgodnie z uchwałą Zarządu z dnia 28.01.2020 o wcześniejszym wykupie obligacji.

Obligacje	2019	2018
Część długoterminowa	24 785	69 407
Część krótkoterminowa	45 139	255
Razem zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	69 924	69 662

W trakcie 2019 roku Spółki Grupy Kapitałowej korzystały również z zewnętrznych źródeł finansowania w formie długoterminowych kredytów inwestycyjnych i długoterminowych kredytów w rachunku bieżącym. Dodatkowo Jednostka Dominująca była stroną umów faktoringu dla wybranych należności z tytułu dostaw i usług oraz umów faktoringu odwrotnego dla wybranych zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Kredyty i pozostałe zadłużenie	2019	2018
Kredyty bankowe	82 152	83 829
Kredyty w rachunku bieżącym	12 234	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 345	284
Razem kredyty i pozostałe zadłużenie długoterminowe	95 731	84 113
Kredyty w rachunku bieżącym	0	321
Kredyty bankowe	16 268	16 744
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	326	105
Razem kredyty i pozostałe zadłużenie krótkoterminowe	16 594	17 170

Oprocentowanie kredytów oparte jest na zmiennej stopie procentowej WIBOR, LIBOR powiększonej o marżę.

	Waluta	2019		2018	
		Saldo w walucie (tys.)	Saldo w PLN (tys.)	Saldo w walucie (tys.)	Saldo w PLN (tys.)
Struktura walutowa zadłużenia					
Kredyty bankowe	PLN	0	94 904	0	96 398
Kredyty w rachunku bieżącym	PLN	0	12 234	0	28
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PLN	0	1 511	0	178
Zadłużenie w walucie obcej					
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	USD	42	160	56	211
Kredyty bankowe	USD	926	3 516	1 110	4 175
Kredyty w rachunku bieżącym	USD	0	0	78	293
Razem kredyty i pozostałe zadłużenie			112 325		101 283

W dniu 24.06.2019 roku PCC EXOL S.A. zawarła z BOŚ S.A. aneks do umowy kredytowej o linię wielocelową. Zgodnie z aneksem, czas obowiązywania umowy został przedłużony do dnia 29.06.2024 roku.

Umowy o kredyty bankowe (saldo na dzień 31 grudnia 2019: 110 654 tys. zł) zawierają kowenanty finansowe.

Na dzień 30.09.2019 PCC EXOL S.A. naruszyła postanowienia zawartych umów kredytowych, gdzie doszło do przekroczenia jednego z trzech wskaźników finansowych, weryfikowanych kwartalnie. Poziom wskaźnika był niższy od wymaganego o około 3,2 p.p. Pozostałe dwa wskaźniki nie zostały

przekroczone. W dniu 20 grudnia 2019 PCC EXOL S.A. zawarła z Bankiem aneksy do umów kredytowych wprowadzające nowe definicje kowenantów, zawartych w umowach kredytowych. Jednostka zależna nie naruszyła kowenantów ani w okresie sprawozdawczym ani po dniu bilansowym, do dnia podpisania sprawozdania finansowego.

Ze zobowiązaniami z tytułu obligacji, kredytów i innego zadłużenia wiąże się ryzyko stopy procentowej, walutowe oraz ryzyko płynności. Dalsze informacje na temat zarządzania tymi ryzykami oraz informacje na temat wartości godziwej zobowiązań przedstawiono w Nocie 8.

Zmiany w zobowiązaniach finansowych i aktywach zabezpieczających

	2018	Przepływy pieniężne	Zmiany niepieniężne			Zmiany w wartości godziwej	2019
			Zwiększenia	Zmniejszenia	Efekt różnic kursowych		
Pożyczki/kredyty	100 894	9 390	0	0	57	313	110 654
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	69 662	(255)	255	262	0	0	69 924
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	389	(244)	1 524	(1)	3	0	1 671
Instrumenty pochodne z tytułu zabezpieczenia stopy procentowej	306	0	0	0	0	416	722
Zobowiązania z działalności finansowej	171 251	8 891	1 779	261	60	729	182 971

Grupa posiada następujące limity w ramach podpisanych umów kredytowych, pożyczek, faktoringu, akredytyw i gwarancji.:

	2019		2018	
	Dostępne limity niepomniejszone o wykorzystanie	Wykorzystanie	Dostępne limity niepomniejszone o wykorzystanie	Wykorzystanie
Otwarte linie kredytowe	56 595	26 939	56 519	910
Faktoring odwrotny	5 000	0	5 000	0
Gwarancje	1 000	0	1 000	0

6.2 Koszty finansowe

Szczegóły dotyczące instrumentów pochodnych zaprezentowano w Nocie 8.1.

	2019	2018
Koszty z tytułu odsetek	(8 679)	(9 142)
- kredyty i pożyczki otrzymane	(4 690)	(5 030)
- obligacje wyemitowane	(3 928)	(4 105)
- leasing finansowy	(61)	(7)
Pozostałe	(1 164)	(1 883)
Opłaty administracyjne i emisyjne	(328)	(348)
Swapy odsetkowe - zabezpieczenie przepływów pieniężnych	(680)	(1 373)
Koszty zabezpieczenia finansowego	(150)	(161)
Pozostałe koszty finansowe	(6)	(1)
Razem koszty finansowe	(9 843)	(11 025)

6.3 Zabezpieczenie spłaty zobowiązań Grupy

Spółki Grupy Kapitałowej ustanowiły na rzecz swoich kredytodawców i pożyczkodawców zewnętrznych następujące rodzaje zabezpieczeń:

Nazwa zabezpieczenia	Charakterystyka zabezpieczenia	Wartość zobowiązania na dzień bilansowy	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie
Weksle własne in blanco	Zgodnie z wystawionymi deklaracjami wekslowymi wierzyciel, w przypadku niedotrzymania warunków umowy ma prawo wypełnić weksel na sumę odpowiadającą zadłużeniu, łącznie z odsetkami oraz kosztami postępowania sądowego. Płatność z tytułu weksla jest wymagalna w ciągu 7 dni od dnia zawiadomienia Spółki. Najistotniejszą pozycję zobowiązań zabezpieczonych weksłami stanowią umowy dofinansowania.		
Hipoteki na nieruchomościach	Część obowiązujących na dzień bilansowy umów o kredyty i pożyczki inwestycyjne jest zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach Grupy.	52 606	100 343
Zastaw rejestrowy na rzeczach ruchomych	Mienie ruchome oraz prawa wchodzące w skład Wydziału Produkcji Etoksylatów ETE-1, Wydziału Produkcji Siarczanowanych ETS i Wydziału Produkcji Etoksylatów ETE-2. Mienie ruchome oraz prawa stanowiące majątek spółki zależnej PCC Chemax Inc.	58 048	64 681
Zastaw finansowy	Prawo z rachunków bankowych prowadzonych w BOŚ S.A.	0	0

6.4 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się głównie ze środków pieniężnych na rachunkach bankowych oraz depozytów bankowych o terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia. Środki pieniężne wycenia się w kwocie nominalnej powiększonej o odsetki.

Wolne środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych inwestowane są w formie lokat terminowych oraz overnight.

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. W lipcu 2018 roku Jednostka Dominująca rozpoczęła stosowanie mechanizmu podzielonej płatności "split payment" w zakresie podatku VAT. Na dzień 31.12.2019 roku wartość środków pieniężnych na wydzielonych rachunkach VAT wyniosła 4,2 tys. zł (na 31.12.2018 roku :1,8 tys. zł).

3%

ŚRODKI PIENIĘŻNE W STRUKTURZE AKTYWÓW

	2019	2018
Środki pieniężne w banku i w kasie	14 379	15 848
Środki pieniężne na rachunku VAT	4	2
Lokaty krótkoterminowe	78	350
Razem	14 461	16 200

	2019 Saldo przeliczone na PLN	2018 Saldo przeliczone na PLN
Środki w walucie funkcjonalnej spółek Grupy	0	0
PLN	13 589	16 086
USD	872	114
Struktura walutowa		
PLN	1 211	1 121
EUR	11 616	13 600
USD	1 633	1 478
GBP	1	1
Razem	14 461	16 200

NOTA 7 KAPITAŁ OBROTOWY

7.1 Zapasy

Zasady rachunkowości

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższego od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

W przypadku materiałów przeznaczonych do produkcji, odpisu do aktualnej ceny sprzedaży netto nie dokonuje się, jeżeli w odniesieniu do wyrobów gotowych, do wytworzenia których będą zużyte, nie stwierdzono utraty wartości.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty wytworzenia oraz inne koszty poniesione w celu doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, ceł importowych i pozostałych podatków (inne niż te możliwe do odzyskania w okresie późniejszym przez Grupę od urzędów skarbowych) oraz kosztów

transportu, załadunku, wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania towarów i materiałów. Przy określaniu kosztów zakupu odejmuje się upusty, rabaty handlowe i inne podobne pozycje.

Koszt wytworzenia obejmuje bezpośrednie koszty wytworzenia (wartość zużytych materiałów bezpośrednich, robociznę bezpośrednią) oraz narzut pośrednich kosztów produkcji ustalonych przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych.

Wyceny rozchodów dokonuje się:

- w przypadku materiałów – wg ceny średnioważonej,
- w przypadku towarów – wg ceny średnioważonej,
- w przypadku wyrobów gotowych – wg średnioważonego rzeczywistego kosztu.

Istotne szacunki

Odpis z tytułu utraty wartości

Na dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika zapasów.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w związku z utratą ich wartości celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania oraz uwzględnienia braku rotacji danego zapasu.

Odpisy na zapasy są tworzone są zgodnie z szacunkami Zarządów Spółek Grupy dotyczącymi przyszłej możliwości wykorzystania ich składników w oparciu o przedziały wiekowania na podstawie poniższych kryteriów, które zostały opracowane przez Zarządy Spółek z uwzględnieniem historycznych tendencji w zakresie rotacji zapasów:

Okres braku rotacji	Wysokość odpisu
od 6 do 12 miesięcy	10%
od 1 roku do 2 lat	50%
dłużej niż 2 lata	100%

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ustalone wg powyższych zasad mogą podlegać odmiennej ocenie w przypadku posiadania przez Zarządy wiarygodnych informacji, z których może wynikać, że doszło do dodatkowej utraty wartości lub utrata wartości nie nastąpiła.

Odpisy aktualizujące są ujmowane w wyniku finansowym, jako koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów. Odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów jest ujmowane jako korekta kosztu sprzedanych produktów, towarów i materiałów.

	2019	2018
Materiały	14 620	21 672
Towary	1 889	4 038
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	10 285	12 816
Wyroby gotowe	32 443	32 564
Zapasy (brutto)	59 237	71 090
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(4 249)	(2 951)
Zapasy (netto)	54 988	68 139

7.2 Należności od odbiorców

Zasady rachunkowości

Należności od odbiorców oraz pozostałe należności finansowe wycenia się na moment początkowego ujęcia według wartości godziwej, a na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. W przypadku należności krótkoterminowych wycena ta odpowiada kwocie należnej zapłaty pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Grupa klasyfikuje należności od odbiorców oraz pozostałe należności w ramach kategorii instrumentów finansowych jako aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu bazując na wybranym modelu zarządzania aktywami finansowymi (utrzymywanie w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych).

Grupa posiada należności z tytułu dostaw objęte umową faktoringu. Grupa nie zatrzymuje znaczących ryzyk i korzyści, lecz zatrzymała kontrolę nad tymi aktywami, dokonując przy tym ubezpieczenia znacznej większości należności od odbiorców (na dzień 31 grudnia 2019 roku 79 % należności Jednostki Dominującej było objętych ubezpieczeniem).

Istotne szacunki

Odpis aktualizujący wartość należności liczony jest na bazie modelu oczekiwanej straty kredytowej niezależnie od wystąpienia przesłanek utraty wartości, zgodnie z MSSF 9.

3 stopniowa klasyfikacja aktywów finansowych	Charakterystyka
1 Stopień	Salda, dla których nie nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwaną stratę w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności w ciągu 12 miesięcy
2 Stopień	Salda, dla których nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwaną stratę w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności w ciągu całego okresu kredytowania
3 Stopień	Salda ze stwierdzoną utratą wartości

Grupa uważa, że należności od odbiorców nie zawierają istotnego elementu finansowania, dlatego korzysta w tym przypadku z uproszczonego podejścia i wyceny odpisu na bazie oczekiwanych strat kredytowych za cały okres życia należności. Zgodnie z tym podejściem Grupa klasyfikuje należności od odbiorców do Stopnia 2, z wyjątkiem należności dla których stwierdzono utratę wartości – te należności zostały zaklasyfikowane do Stopnia 3

Odpis na należności od odbiorców powiązanych opiera się o wewnętrzną ocenę ryzyka i poziomy strat publikowane przez zewnętrzne agencje ratingowe. Dla należności od odbiorców pozostałych przeprowadzono analizę portfelową (za

wyjątkiem należności, które zostały przeanalizowane

indywidualnie). Zastosowano uproszczoną matrycę odpisów w poszczególnych przedziałach wiekowych na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności. Poziom oczekiwanych strat został określony w oparciu o analizę danych historycznych. Zgodnie z MSSF 9 historyczne wskaźniki strat powinny zostać skorygowane w oparciu o oczekiwania dotyczące zdarzeń przyszłych. Grupa po analizie otoczenia mikro- i makroekonomicznego nie stwierdziła istotnych czynników, które mogłyby istotnie zmienić poziom strat w okresie życia należności w stosunku do poziomów historycznych strat dotychczas realizowanych.

	2019	2018
Należności od odbiorców ogółem	88 201	92 699
Należności rozliczane w ramach faktoringu	(19 877)	(18 350)
Należności od odbiorców (brutto)	68 324	74 349
Odpis aktualizujący wartość należności	(638)	(911)
Należności od odbiorców (netto), w tym	67 686	73 438
W walucie funkcjonalnej spółek Grupy		
PLN	56 221	63 187
USD	11 465	10 251
Struktura walutowa ogółem		
PLN	22 229	28 520
EUR	54 105	52 630
USD	11 867	11 549
	2019	2018
Należności, które utraciły wartość (brutto)	600	815
Odpis na należności, które utraciły wartość	(600)	(815)
Należności, które utraciły wartość (netto)	0	0
Należności, które nie utraciły wartości (brutto), w tym:	67 724	73 533
Należności nieprzeterminowane	64 380	65 644
Należności przeterminowane - wg okresu przeterminowania	3 344	7 889
Od 1 do 90 dni	2 901	6 062
Od 90 do 180 dni	5	1 231
Powyżej 180 dni	438	596
Odpis na należności, które nie utraciły wartości	(38)	(95)
Należności, które nie utraciły wartości (netto)	67 686	73 438
Razem należności	67 686	73 438

Z należnościami wiąże się ryzyko walutowe oraz kredytowe. Zarządzenia ryzykiem oraz informacje na temat wartości godziwej opisano w Nocie 8.

7.3 Aktywa z tytułu umów z klientami

Zasady rachunkowości

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów z tytułu umowy będący prawem spółki do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Grupa przekazała klientowi.

Jeśli Grupa spełniła zobowiązanie, dokonując przekazania dóbr lub usług klientowi, zanim klient zapłacił wynagrodzenie lub przed terminem jego wymagalności, Grupa ujmuje umowę jako składnik aktywów z tytułu umowy, z wyłączeniem wszelkich kwot przedstawianych jako należności.

	Aktywa z tytułu umów z klientami
Stan na 31 grudnia 2018	1 101
Przeniesienie z aktywów z tytułu umowy rozpoznanych z tytułu reklasyfikacji do należności od odbiorców	(1 101)
Zwiększenie aktywów z tytułu umowy w wyniku spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, które nie zostało jeszcze zafakturowane	1 128
Stan na 31 grudnia 2019	1 128

W 2019 roku nie wystąpiły przesłanki wskazujące na konieczność utworzenia odpisów aktualizujących wartość aktywów z tytułu umów z klientami.

	Aktywa z tytułu umów z klientami
Stan na 31 grudnia 2017	0
Zwiększenie aktywów z tytułu umowy w wyniku spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, które nie zostało jeszcze zafakturowane	1 101
Stan na 31 grudnia 2018	1 101

7.4 Pozostałe należności

Zasady rachunkowości

Pozostałe należności ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty.

	2019	2018
Bieżący podatek dochodowy	888	245
Należności budżetowe poza bieżącym podatkiem dochodowym	3 427	4 255
Pozostałe należności	4 315	4 500

W pozycji należności z tytułu podatku dochodowego w kwocie 888 tys. zł wykazano nadpłatę podatku dochodowego w Jednostce Dominującej, wynikającą z korekt deklaracji za lata 2016–2018.

7.5 Zobowiązania wobec dostawców

Zasady rachunkowości

Zobowiązania wobec dostawców wycenia się na moment początkowego ujęcia w wartości godziwej a na każdy dzień bilansowy wycenia się w zamortyzowanym koszcie przy

zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. W przypadku zobowiązań krótkoterminowych o terminie płatności do 360 dni wycena ta odpowiada kwocie wymagającej zapłaty

	2019	2018
Zobowiązania wobec dostawców, w tym	79 271	94 762
W walucie funkcjonalnej spółek Grupy		
PLN	75 187	90 514
USD	4 084	4 248
Struktura walutowa		
PLN	42 804	44 712
EUR	32 293	42 186
USD	4 174	7 864
THB	0	0

Ze zobowiązaniami wobec dostawców wiąże się ryzyko walutowe oraz ryzyko płynności. Zarządzenia ryzykiem oraz informacje na temat wartości godziwej przedstawiono w Nocie 8.

7.6 Zobowiązania z tytułu umów z klientami

Zasady rachunkowości

Spółka ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu umowy będące obowiązkiem jednostki do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Spółka otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta. Jeżeli klient dokonat

płatności wynagrodzenia lub Spółka ma prawo do kwoty wynagrodzenia, które jest bezwarunkowe (tj. należność), zanim dobra lub usługi zostały przekazane klientowi, Spółka przedstawia umowę jako zobowiązanie z tytułu umowy w chwili dokonania płatności lub gdy płatność staje się należna (w zależności od tego, co nastąpi wcześniej).

	Rezerwa na rabaty od sprzedaży	Zaliczki otrzymane na dostawy	Razem
Stan na 31 grudnia 2018	469	378	847
Utworzenie w ciężar wyniku finansowego	601	-	601
Kwota przychodu rozpoznanego w okresie sprawozdawczym, który był uwzględniony w kwocie reklasyfikacji		(378)	(378)
Wykorzystanie	(469)		(469)
Zwiększenie z tytułu przedpłat od klientów, z wyłączeniem kwot rozpoznanych jako przychody w okresie sprawozdawczym	-	120	120
Stan na 31 grudnia 2019	601	120	721
Krótkoterminowe	601	120	721

	Rezerwa na rabaty od sprzedaży	Zaliczki otrzymane na dostawy	Razem
Stan na 31 grudnia 2017	0	0	0
Reklasyfikacja rabatów od sprzedaży (MSSF 15) - na 31.12.2017 prezentowane w pozycji rezerw	174	-	174
Reklasyfikacja otrzymanych zaliczek (MSSF 15) - na 31.12.2017 prezentowane w pozycji pozostałych zobowiązań	-	134	134
Stan na 1 stycznia 2018	174	134	308
Utworzenie w ciężar wyniku finansowego	469	-	469
Kwota przychodu rozpoznanego w okresie sprawozdawczym, który był uwzględniony w kwocie reklasyfikacji		(134)	(134)
Wykorzystanie	(174)		(174)
Zwiększenie z tytułu przedpłat od klientów, z wyłączeniem kwot rozpoznanych jako przychody w okresie sprawozdawczym	-	378	378
Stan na 31 grudnia 2018	469	378	847
Krótkoterminowe	469	378	847

7.7 Pozostałe zobowiązania

Zasady rachunkowości

W tej pozycji wykazywane są zarówno zobowiązania finansowe (w tym w szczególności zobowiązania inwestycyjne) jak i niefinansowe (w tym w szczególności zobowiązania podatkowe, inne zobowiązania budżetowe, zaliczki na poczet dostaw których rozliczenie nastąpi poprzez dostawę) oraz pozostałe. Pozostałe zobowiązania finansowe

wycenia się na moment początkowego ujęcia w wartości godziwej a na każdy dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Pozostałe zobowiązania niefinansowe wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty.

	2019	2018
Bieżący podatek dochodowy	3 431	2 060
Pozostałe zobowiązania budżetowe	2 093	1 728
Ubezpieczenia majątkowe	19	407
Zobowiązania inwestycyjne	9 III	7 892
Zaliczki otrzymane na dostawy	0	0
Instrumenty pochodne z tytułu zabezpieczenia stopy procentowej	722	323
Pozostałe zobowiązania	71	79
Pozostałe zobowiązania, w tym	15 447	12 489
- krótkoterminowe	14 286	12 019
- długoterminowe	1 161	470

Ze zobowiązaniami finansowymi wiąże się ryzyko walutowe oraz ryzyko płynności. Zarządzenia ryzykiem oraz informacje na temat wartości godziwej przedstawiono w Nocie 8.

NOTA 8 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM RYNKOWYM, KREDYTOWYM, PŁYNNOŚCIĄ I KAPITAŁEM

8.1 Zarządzanie ryzykiem rynkowym

Klasyfikacja aktywów i zobowiązań Grupy do kategorii wg MSSF 9

2019	Poziom hierarchii wartości godziwej	Wartość bilansowa	Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSSF 9			Wartość godziwa	
			Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
AKTYWA	Należności od odbiorców	*	67 686	67 686	0	0	67 686
	Pozostałe należności	*	227	227	0	0	227
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	*	14 461	14 461	0	0	14 461
	Razem		82 374	82 374	0	0	82 374
PASYWA	Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	1	69 924	0	0	69 924	70 928
	Kredyty i pozostałe zadłużenie	*	112 325	0	0	112 325	112 325
	Zobowiązania wobec dostawców	*	79 271	0	0	79 271	79 271
	Pozostałe zobowiązania (instrument pochodny)	2	722	0	722	0	722
	Pozostałe zobowiązania	*	9 130	0	0	9 130	9 130
	Razem		271 372	0	722	270 650	272 376

^{*)} Przyjmuje się, że wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej, dlatego Spółka nie zastosowała żadnych technik do wyceny tych pozycji.

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w klasyfikacji instrumentów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów.

		Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSSF 9					
2018	Poziom hierarchii wartości godziwej	Wartość bilansowa	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Wartość godziwa	
AKTYWA	Pozostałe aktywa (instrument pochodny)	17	0	17	0	17	
	Należności od odbiorców	73 438	73 438	0	0	73 438	
	Pozostałe należności	80	80	0	0	80	
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16 200	16 200	0	0	16 200	
	Razem	89 735	89 718	17	0	89 735	
PASYWA	Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	69 662	0	0	69 662	70 677	
	Kredyty i pozostałe zadłużenie	101 283	0	0	101 283	101 283	
	Zobowiązania wobec dostawców	94 762	0	0	94 762	94 762	
	Pozostałe zobowiązania (instrument pochodny)	323	0	323	0	323	
	Pozostałe zobowiązania	8 300	0	0	8 300	8 300	
Razem	274 330	0	323	274 007	275 345		

Pozostałe kategorie instrumentów finansowych nie wystąpiły w Spółce w okresie bieżącym ani w okresie porównywalnym.

Objaśnienie poziomu hierarchii wartości godziwej

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe, które wyceniane są w wartości godziwej, hierarchicznie, zgodnie z trzema głównymi poziomami wyceny według wartości godziwej odzwierciedlającymi podstawę przyjętą do wyceny każdego z instrumentów.

Hierarchia wartości godziwej kształtuje się następująco:

POZIOM 1

Ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań (np. notowane akcje i obligacje).

POZIOM 2

Ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych – ustalone bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach)

POZIOM 3

Ceny niepochodzące z aktywnych rynków.

Grupa posiada instrumenty finansowe wyceniane w sprawozdaniu finansowym do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku. Instrumenty pochodne wykorzystywane przez Grupę zostały zakwalifikowane do poziomu 2 wartości godziwej.

8.2 Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej

Cele i zasady zarządzania ryzykiem

RYZIKO STOPY PROCENTOWEJ

Poziom ryzyka

Opis ryzyka	Ocena Zarządu	Zarządzanie ryzykiem
<p>Grupa posiada zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym narażona jest na wzrost kosztów finansowania w przypadku wzrostu stóp procentowych. Posiadane przez Grupę zobowiązania oparte o stałą stopę procentową wyceniane są w zamortyzowanym koszcie. Z uwagi na zmiany stóp procentowych zobowiązania te są narażone na zmiany wartości godziwej z tytułu zmiany stóp procentowych. Informacje o aktywach i zobowiązaniach narażonych na ryzyko stopy procentowej zostały przedstawione w dalszej części tego rozdziału.</p>	<p>Grupa posiadała w okresie sprawozdawczym zarówno aktywa jak i zobowiązania oprocentowane według stopy zmiennej (co równoważyło ryzyko). W minionych okresach zaobserwowano nieznaczne wahania stóp procentowych. Ze względu na pandemię COVID-19, w najbliższych okresach sprawozdawczych Grupa nie jest w stanie określić poziomu zmienności stop procentowych.</p>	<p>Ze względu na konieczność zabezpieczenia stóp procentowych związanych z zaciągniętymi kredytami oprocentowanymi zmienną stopą procentową, Grupa zdecydowała się zastosować strategię zabezpieczającą w postaci dwóch Swapów procentowych IRS na łączną kwotę 62 395 tys. zł, rozliczanych rocznie do 01.12.2025 roku oraz jednego Swapa procentowego na kwotę 31 795 rozliczanego rocznie do 01.07.2024 roku. Na dzień 31.12.2019 kwota zabezpieczona wynosi odpowiednio 39 237 tys. zł i 18 462 tys. zł. Wpływ instrumentu pochodnego na pozycje sprawozdania z wyniku finansowego przedstawiono w nocie 6.2. Niezależnie od obowiązującej sytuacji Grupa monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz prognozy stóp procentowych i nie wyklucza podjęcia działań zabezpieczających w przyszłości.</p>

W prezentowanych okresach nie odnotowano wpływu rachunkowości zabezpieczeń na pozycje sprawozdania z wyniku finansowego oraz na sprawozdanie z całkowitych dochodów.

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej.

	2019			2018		
	Razem wartość bilansowa	Oprocentowanie stałe	Oprocentowanie zmienne	Razem wartość bilansowa	Oprocentowanie stałe	Oprocentowanie zmienne
Aktywa						
Należności od odbiorców	67 686	67 686	0	73 438	73 438	0
Pozostałe aktywa	227	227	0	97	80	17
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	14 461	40	14 421	16 200	41	16 160
Razem	82 374	67 953	14 421	89 735	73 559	16 177
	2019			2018		
	Razem wartość bilansowa	Oprocentowanie stałe	Oprocentowanie zmienne	Razem wartość bilansowa	Oprocentowanie stałe	Oprocentowanie zmienne
Zobowiązania						
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	69 924	69 924	0	69 662	69 662	0
Kredyty i pozostałe zadłużenie	112 325	57 575	54 750	101 283	68 088	33 195
Zobowiązania wobec dostawców	79 271	79 271	0	94 762	94 762	0
Pozostałe zobowiązania	9 852	9 130	722	8 623	8 300	323
Razem	271 372	215 900	55 472	274 330	240 812	33 518

8.3 Zarządzanie ryzykiem płynności

RYZIKO PŁYNNOŚCI

Opis ryzyka	Ocena Zarządu	Zarządzanie ryzykiem
Grupa definiuje ryzyko płynności jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko wynika z potencjalnego ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia.	W ocenie Zarządu, znaczna wartość środków pieniężnych na dzień bilansowy, dostępne linie kredytowe oraz dobra kondycja finansowa Grupy powodują, że ryzyko utraty płynności należy ocenić jako średnie. Natomiast w przypadku wydłużającego się wpływu pandemii COVID-19 na globalną koniunkturę, sytuacja ta może mieć wpływ na płynność i ryzyko z nią związane.	Dział finansowy Grupy monitoruje kroczące prognozy wymogów dotyczących płynności właściwych dla Grupy w celu zagwarantowania, że posiada ona wystarczające środki pieniężne dla zaspokojenia potrzeb operacyjnych przy jednoczesnym utrzymaniu wystarczającej rezerwy.

Poniższa tabela zawiera niezdyktowane przepływy pieniężne wynikające ze zobowiązań finansowych Grupy według umownych terminów płatności:

2019	Niedzdyktowane umowne kwoty według terminów wymagalności od końca okresu sprawozdawczego				Razem	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	od 3 m-cy do 12 m-cy	1-5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	21 128	26 554	26 756	0	74 438	69 924
Kredyty i pozostałe zadłużenie	4 929	14 569	93 676	6 889	120 063	110 654
Zobowiązania z tytułu leasingu	136	232	470	3 893	4 731	1 671
Zobowiązania wobec dostawców	79 247	24	0	0	79 271	79 271
Pozostałe zobowiązania	7 407	562	1 161	0	9 130	9 130
Razem	112 847	41 941	122 063	10 782	287 633	270 650

2018	Niedzdyktowane umowne kwoty według terminów wymagalności od końca okresu sprawozdawczego				Razem	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	od 3 m-cy do 12 m-cy	1-5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	886	2 701	74 438	0	78 025	69 662
Kredyty i pozostałe zadłużenie	6 704	15 249	74 169	17 784	113 906	100 894
Zobowiązania z tytułu leasingu	29	86	295	0	410	389
Zobowiązania wobec dostawców	94 762	0	0	0	94 762	94 762
Pozostałe zobowiązania	7 873	280	470	0	8 623	8 623
Razem	110 254	18 316	149 372	17 784	295 726	274 330

Wartość zobowiązań przeterminowanych na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 6 794 tys. zł i stanowiła 4 % łącznej wartości zobowiązań krótkoterminowych, natomiast wartość zobowiązań przeterminowanych powyżej 30 dni stanowiła 1% łącznej wartości zobowiązań krótkoterminowych. Należy jednak zwrócić uwagę, że większość zobowiązań przeterminowanych (tj. 54 % tych zobowiązań) stanowiły zobowiązania o przeterminowaniu nie dłuższym niż 7 dni.

Podobnie sytuacja kształtowała się na dzień 31 grudnia 2018 r., gdzie wartość zobowiązań przeterminowanych wynosiła 9 767 tys. zł i stanowiła około 8 % łącznej wartości zobowiązań krótkoterminowych, wartość zobowiązań przeterminowanych W lutym 2020 roku Spółka w celu poprawy płynności dokonała wcześniejszego wykupu prezentowanych w sprawozdaniu finansowym jako zobowiązania krótkoterminowe obligacji serii A1 w wysokości 20 000 tys. zł z terminem wykupu

powyżej 30 dni stanowiła mniej niż 0,1 % łącznej wartości zobowiązań krótkoterminowych, natomiast większość zobowiązań przeterminowanych (tj. 86 % tych zobowiązań) stanowiły zobowiązania o przeterminowaniu nie dłuższym niż 7 dni.

Splata przeterminowanych zobowiązań w pierwszym miesiącu roku następnego wynosiła odpowiednio:

- rok 2019 – 5 694 tys. zł, co stanowiło 84 % ogółu zobowiązań przeterminowanych
- rok 2018 – 9 762 tys. zł, co stanowiło 99,95 % ogółu zobowiązań przeterminowanych

zaplanowanym na 24 czerwca 2020 oraz wyemitowała nowe obligacje serii C1 w wysokości 20.000 tys. zł z terminem wykupu przypadającym na 27 listopada 2024 roku.

8.4 Zarządzanie ryzykiem walutowym

RYZIKO WALUTOWE

N Ś W

Poziomy ryzyka

Opis ryzyka	Ocena Zarządu	Zarządzanie ryzykiem
<p>Znaczna część sprzedaży Grupy jest związana ze sprzedażą eksportową. Duża część przychodów krajowych jest także realizowana w walutach obcych, dodatkowo Grupa dokonuje zakupów materiałów do produkcji na rynkach zagranicznych. Ponadto Grupa posiada depozyty i lokaty w walucie obcej. Ryzyko walutowe wiąże się głównie ze zmianami poziomu kursu EUR i USD. Ekspozycja na ryzyko związane z innymi, niż wymienione, walutami nie jest istotna.</p>	<p>Wszelkie niekorzystne zmiany kursów walut obcych, w których Grupa dokonuje rozliczeń lub płatności mogą niekorzystnie wpłynąć na działalność, sytuację finansową lub wyniki działalności Grupy. Deprecjacja złotówki zwiększa całkowitą wartość osiąganych przez Grupę przychodów oraz rentowność działalności operacyjnej. Na datę bilansową Grupa nie była stroną żadnych czynnych transakcji opcyjnych. Od momentu wybuchu epidemii COVID-19 Grupa obserwuje dużą zmienność kursów walutowych i identyfikuje to zdarzenie, jako mające wpływ na zwiększenie ryzyka walutowego.</p>	<p>Spółka ogranicza wpływ ryzyka walutowego, dokonuje zarówno zakupów materiałów w walutach obcych jak i sprzedaży na rynkach zagranicznych, dokonując naturalnego hedgingu. Jednocześnie Spółka zaciągnęła pożyczkę walutową w walucie EUR jako zabezpieczenie przyszłych przychodów w tej walucie. Pożyczka została spłacona w 2016 roku. Spółka szacuje, że efektywna wartość zabezpieczenia ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w innych dochodach całkowitych na dzień 31 grudnia 2019 roku w wysokości 1 079 tys. zł, wynikająca z różnic kursowych od instrumentu zabezpieczającego, będzie rozpoznawana w wyniku finansowym, w perspektywie najbliższych kilku lat (po 31.12.2020 roku).</p>

RYZIKO CEN SUROWCÓW

Poziom ryzyka

N Ś W

Opis ryzyka

Ze względu na specyfikę branży chemicznej, w przypadku większości surowców istnieje ograniczona liczba dostawców. Grupa jest częściowo uzależniona od PKN Orlen SA, która zaopatruje ją w tlenek etylenu. Istnieje ryzyko, iż w przypadku m.in. wystąpienia awarii bądź nieplanowanych przestoju na instalacjach dostawców Grupy, będzie ona musiała częściej realizować dostawy surowców z alternatywnych źródeł, bądź całkowicie ograniczyć produkcję.

Ocena Zarządu

W ocenie Zarządu, Grupa, dla większości dostawców nie jest kluczowym ani strategicznym odbiorcą. W związku z tym nie można wykluczyć ryzyka pojawienia się nieprzewidzianych trudności we współpracy z takimi dostawcami, które mogą skutkować przerwaniem płynności produkcji. Grupa nie może zapewnić, iż w przyszłości ceny wykorzystywanych przez Grupę surowców nie wzrosną do poziomów, które spowodują wzrost cen produktów Grupy a przez to ograniczenie ich sprzedaży. Grupa nie jest w stanie wykluczyć sytuacji, w której będzie pozyskiwała surowce po cenach wyższych niż konkurenci. Grupa nie może również zapewnić, że w każdej sytuacji będzie w stanie przerzucić wzrost cen surowców na odbiorców swoich produktów. Znaczna zmienność obserwowana przez Grupę na rynku surowców od momentu wybuchu epidemii COVID-19, jest także dodatkowym czynnikiem ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem

W celu ograniczenia wpływu zmian cen surowców na wyniki, Grupa prowadzi działania zmierzające do dywersyfikacji źródeł dostaw strategicznych surowców.

8.5 Zarządzanie ryzykiem kredytowym

RYZIKO KREDYTOWE

N Ś W

Poziom ryzyka

Opis ryzyka	Ocena Zarządu	Zarządzanie ryzykiem
<p>Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako możliwość niewywiązania się dłużników Grupy ze zobowiązań. Ryzyko kredytowe Grupy związane jest przede wszystkim z wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów.</p>	<p>Zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego gdyż Grupa posiada wielu odbiorców. Udział 5 największych sald należności od odbiorców w ogóle należności od odbiorców na dzień bilansowy wyniósł 62 % (na dzień 31 grudnia 2018 wyniósł 63 %). Ryzyko kredytowe związane z depozytami bankowymi, instrumentami pochodnymi i innymi inwestycjami uznaje się za nieistotne, ponieważ Grupa zawarła transakcje z instytucjami o ugruntowanej pozycji finansowej. W okresie sprawozdawczym nie przekroczone limitów kredytowych. Pandemia koronawirusa może natomiast powodować niewywiązanie się kontrahentów ze zobowiązań. Jej wpływ na kontrahentów jest niezależny od Grupy i w chwili obecnej niemożliwy do oceny.</p>	<p>Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe wynosi 67 686 tys. zł na dzień bilansowy 31 grudnia 2019 (73 438 tys. zł na 31 grudnia 2018) i zostało oszacowane jako wartość bilansowa należności od odbiorców. Zarządzanie ryzykiem kredytowym polega na przeanalizowanie ryzyka kredytowego nowego klienta zanim zaoferowane mu zostaną standardowe warunki płatności i dostawy. Na dzień 31 grudnia 2019 roku 79 % należności od odbiorców Jednostki Dominującej jest objętych ubezpieczeniem limitu kupieckiego (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 72 %). Jednostka Dominująca nie obejmuje ubezpieczeniem odbiorców powiązanych. Na dzień 31 grudnia 2019 roku 95 % należności od odbiorców niepowiązanych Spółki jest objętych ubezpieczeniem limitu kupieckiego (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 95 %).</p>

WPŁYW ZMIAN RYZYKA RYNKOWEGO

Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Grupa oszacowała następująco:

- 1% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN, USD, EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana kursu walutowego PLN/USD, PLN/EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana w zakresie ryzyka cenowego (związanego z cenami produktów i surowców).

Poniżej przedstawione wartości ustalone zostały na bazie danych bilansowych. Analiza wrażliwości przeprowadzona przez Grupę nie uwzględnia wpływu opodatkowania:

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w tys. PLN	Ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe		Inne ryzyko cenowe*	
		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik	
		+ 100 pb w PLN/USD/EUR	- 100 pb w PLN/USD/EUR	10%	-10%	10%	-10%
2019							
AKTYWA	82 374	144	(144)	7 922	(7 922)	0	0
Należności od odbiorców	67 686	0	0	6 597	(6 597)	0	0
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	227	0	0	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	14 461	144	(144)	1 325	(1 325)	0	0
ZOBOWIĄZANIA	271 372	(548)	548	(4 076)	4 076	0	0
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	69 924	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pozostałe zadłużenie	112 325	(548)	548	(368)	368	0	0
Zobowiązania wobec dostawców	79 271	0	0	(3 647)	3 647	0	0
Pozostałe zobowiązania	9 852	0	0	(61)	61	0	0

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w tys. PLN	Ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe		Inne ryzyko cenowe*	
		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik	
		+ 100 pb w PLN/USD/EUR	- 100 pb w PLN/USD/EUR	10%	-10%	10%	-10%
2018							
AKTYWA	89 736	162	(162)	7 926	(7 926)	0	0
Należności od odbiorców	73 438	0	0	6 418	(6 418)	0	0
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	97	0	0	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16 200	162	(162)	1 508	(1 508)	0	0
ZOBOWIĄZANIA	274 330	(329)	329	(5 658)	5 658	0	0
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	69 662	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pozostałe zadłużenie	101 283	(329)	329	(468)	468	0	0
Zobowiązania wobec dostawców	94 762	0	0	(5 005)	5 005	0	0
Pozostałe zobowiązania	8 623	0	0	(185)	185	0	0

Poziom koncentracji okresowo wolnych środków pieniężnych z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych dokonanej przez wyspecjalizowane Agencje ratingowe (Fitch i Moody's).

	2019	2018
Wysoki	1%	1%
Średniowysoki	0%	0%
Średni	93%	98%
Nieokreślony	6%	1%
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	100%	100%

*Poziom Najwyższy - rating od AAA do AA-

Poziom Wysoki - rating od A+ do A-

Poziom Średniowysoki - BBB+ do BBB-

Poziom Średni - BB+ do BB-

Na dzień 31 grudnia 2019 roku maksymalny udział jednego banku w odniesieniu do wysokości środków ulokowanych przez Grupę wyniósł 93 % (według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku 98 %).

OCENA KONCENTRACJI RYZYKA KREDYTOWEGO W GRUPIE

Koncentracja odbiorców oraz koncentracja geograficzna

Na dzień 31 grudnia 2019 r. saldo należności od 5 największych odbiorców stanowi 62 % salda należności od odbiorców (2018 r: 63 %) natomiast saldo zobowiązań od 5 największych dostawców stanowi 63 % salda zobowiązań wobec dostawców (2018 r: 59 %). Ocenia się, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami, jak również stosowane zabezpieczenia występuje niski stopień ryzyka kredytowego.

NOTA 9 KAPITAŁY

Zasady rachunkowości

Kapitał akcyjny ujmowany jest w wysokości wykazywanej w statucie oraz Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym dla Jednostki Dominującej.

Na pozostałe całkowite dochody składają się różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostki zagranicznej oraz zyski i straty aktuarialne z wyceny

świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia po pomniejszeniu o efekt podatku odroczonego oraz wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających.

Zyski zatrzymane stanowią sumę zysku roku bieżącego oraz zakumulowanych zysków z lat poprzednich, które nie zostały wypłacone w formie dywidendy, ale zostały przekazane na powiększenie kapitału zapasowego lub są niepodzielone oraz wycenę programu motywacyjnego dla części programu rozliczanego w instrumentach kapitałowych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej była następująca:

Akcjonariusz	Siedziba	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji	Wartość akcji	% posiadanego kapitału	% posiadanych praw głosu
PCC SE	Duisburg (Niemcy)	148 134 462	1	148 134 462	85,80	91,74
Inwestorzy giełdowi	GPW w Warszawie	24 515 139	1	24 515 139	14,20	8,26
172 649 601				172 649 601		

Według stanu na moment podpisania niniejszego sprawozdania finansowego struktura akcjonariatu Spółki była następująca:

Akcjonariusz	Siedziba	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji	Wartość akcji	% posiadanego kapitału	% posiadanych praw głosu
PCC SE	Duisburg (Niemcy)	148 781 026	1	148 781 026	86,18	91,96
Inwestorzy giełdowi	GPW w Warszawie	23 868 575	1	23 868 575	13,82	8,04
172 649 601				172 649 601		

Kapitał akcyjny składa się z 124 066 000 sztuk akcji uprzywilejowanych co do głosu na WZA (2 głosy na akcje) – akcje serii A, B, C1, oraz z 48 583 601 sztuk akcji zwykłych – akcje serii C2, D, E oraz F. Wszystkie akcje zostały w pełni opłacone.

W dniu 19 kwietnia 2019 r. nastąpiło zwiększenie liczby akcji PCC EXOL S.A., związane z realizacją warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki, powiązanego z przyjętym w Spółce Programem Motywacyjnym dla Prezesa Zarządu Spółki. Uchwały w tym zakresie zostały podjęte przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 10 listopada 2015 roku, a następnie warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

W ramach realizacji Programu Motywacyjnego w dniu 14 czerwca 2017 r. zostało objętych 165 227 warrantów subskrypcyjnych serii A, uprawniające do objęcia 165 227 akcji zwykłych Spółki na okaziciela serii F o wartości nominalnej 1 zł

każda. Dnia 18 kwietnia 2019 r. Prezes Zarządu złożył oświadczenie o objęciu 165 227 akcji zwykłych, na okaziciela serii F w warunkowo podwyższonym kapitale zakładowym Spółki, o wartości nominalnej 1 zł każda i cenie emisyjnej 1 zł każda. Nabycie akcji nastąpiło 19 kwietnia 2019 r.

Realizacja Programu Motywacyjnego, w ramach którego nastąpiła zamiana 165 227 warrantów subskrypcyjnych na 165 227 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, zgodnie z regulacjami Kodeksu Spółek Handlowych spowodowała podwyższenie kapitału zakładowego Spółki o sumę równą wartości nominalnej ww. akcji, bez konieczności podejmowania dodatkowych uchwał organów Spółki w tym zakresie. Zmiana ta została zarejestrowana w KRS w dniu 30 maja 2019 r.

Dywidenda

W dniu 25 kwietnia 2019 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki Dominującej podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za 2018 rok.

Zgodnie z uchwałą, zysk netto za rok obrotowy 2018 w kwocie 21 119 397,76 zł został przeznaczony na:

- wypłatę dywidendy w kwocie 15 538 464,09 zł (0,09 zł na jedną akcję),

- na podwyższenie kapitału zapasowego w kwocie 5 580 933,67 zł,

Termin wypłaty dywidendy określono na 23 maja 2019 roku i wypłacono zgodnie z terminem określonym w uchwale.

Do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji Zarząd Jednostki Dominującej nie podjął uchwały w sprawie propozycji podziału zysku za rok 2019.

Zyski zatrzymane

	2019	2018
Przekazane na kapitał zapasowy	18 548	12 967
Przekazane na kapitał rezerwowy na realizację inwestycji	6 000	6 000
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	28 295	19 487
Nadwyżka z emisji akcji	30 074	29 687
Program motywacyjny	2 291	1 238
Pozostałe zyski zatrzymane	(2 048)	(417)
Razem zyski zatrzymane	83 160	68 962

Pozostałe całkowite dochody

	2019	2018
Wpływ wyceny instrumentów zabezpieczających	1 079	1 079
Zyski i straty aktuarialne	(283)	(168)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	9 590	9 058
Razem pozostałe całkowite dochody	10 386	9 969

Zarządzanie kapitałem

Głównym założeniem polityki Grupy PCC EXOL w zakresie zarządzania kapitałami jest zapewnienie silnej bazy kapitałowej, umożliwiającej poszczególnym spółkom jak i całej Grupie Kapitałowej stabilny rozwój przy zapewnieniu dbałości o interesy beneficjentów wewnętrznych i zewnętrznych.

Grupa systematycznie monitoruje wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań. Celem Grupy jest osiągnięcie wskaźnika rentowności kapitału na poziomie satysfakcjonującym akcjonariuszy. W trakcie roku obrotowego nie było zmian w polityce Grupy dotyczącej zarządzania kapitałami.

W latach prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu wskaźniki rentowności kapitału i relacji kapitału własnego do zobowiązań kształtowały się odpowiednio na następujących poziomach:

Nazwa wskaźnika	2019	2018
Rentowności kapitałów własnych*	10,6%	7,8%
Relacja kapitału własnego do zobowiązań**	87,6%	82,3%

* - zysk netto Grupy do wartości kapitałów własnych Grupy na dzień bilansowy

** - stosunek wartości kapitałów własnych Grupy do wartości zobowiązań na dzień bilansów

NOTA 10 REZERWY

Zasady rachunkowości

Rezerwy

W pozycji rezerw Grupa wykazuje rezerwy na prowizje od sprzedaży, które ujmowane są w kosztach sprzedaży. W pozostałych rezerwach Grupa wykazuje głównie rezerwę na ewentualne roszczenia podwykonawców usług budowlanych prowadzonych na rzecz Jednostki Dominującej.

Ruchy na rezerwach w poszczególnych okresach wykazują poniższe tabele:

	Rezerwa na prowizje	Pozostałe rezerwy	Razem
31 grudnia 2018	133	7	140
Utworzenie w ciężar wyniku finansowego	138	190	328
Wykorzystanie	(133)	0	(133)
Rozwiązanie	0	(7)	(7)
Stan na 31 grudnia 2019	138	190	328
Krótkoterminowe	138	190	328

	Rezerwa na prowizje i rabaty od sprzedaży	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 31 grudnia 2017	282	13	295
Reklasyfikacja rabatów od sprzedaży do zobowiązań z tytułu umów (MSSF 15)	(174)	0	(174)
Stan na 1 stycznia 2018	108	13	121
Utworzenie w ciężar wyniku finansowego	133	7	140
Wykorzystanie	(108)	(13)	(121)
Stan na 31 grudnia 2018	133	7	140
Krótkoterminowe	133	7	140

NOTA 11 POZOSTAŁE NOTY

11.1 Pozostałe aktywa długoterminowe

Zasady rachunkowości

W ramach pozostałych aktywów długoterminowych Grupa wykazuje przede wszystkim inwestycje w spółkach zależnych (niekonsolidowane ze względu na nieistotność i ujmowane według kosztu) oraz inwestycje w jednostkach współkontrolowanych.

Inwestycje w jednostkach współkontrolowanych

Inwestycje w jednostkach współkontrolowanych są ujmowane metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności, inwestycje w tych jednostkach są ujmowane według ceny nabycia powiększonej lub pomniejszonej o późniejsze zmiany udziału Jednostki Dominującej w aktywach Grupa w jednostce, w której dokonano inwestycji określa swój status oceniając, czy sprawuje kontrolę nad jednostką, a także czy sprawuje współkontrolę we wspólnym przedsięwzięciu biorąc pod uwagę wszystkie fakty i okoliczności.

Grupa PCC EXOL kwalifikuje jako wspólne przedsięwzięcia inwestycje w spółce Elpis Sp. z o. o., w której udział kapitałowy Grupy stanowi 50%. Kwalifikacji dokonano na podstawie analizy warunków między stronami oraz ustaleń umownych, które wykazały na sprawowanie współkontroli.

Spółka PCC EXOL przyjęła następujące subiektywne założenia i osądy, które zostały przyjęte w trakcie ustalenia czy istnieje współkontrola we wspólnym przedsięwzięciu:

- dwóch współwłaścicieli ma taki sam wpływ na kierowanie jednostką i podejmowanie kluczowych decyzji biznesowych dotyczących jednostki współzależnej

netto tych jednostek, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności ujmuje się w wyniku finansowym Grupy. W przypadku zmiany ujętej bezpośrednio w kapitale własnym jednostki wycenianej metodą praw własności, zmiana wartości inwestycji w jednostki wynikająca ze zmiany udziałów w aktywach netto tej jednostki drugostronnie ujmowana jest w wyniku finansowym w pozycji udział w zyskach lub stratach jednostek wycenianych metodą praw własności.

Istotne szacunki

- współwłaściciele są w równym stopniu eksponowani na zmienne wyniki finansowe jednostki współzależnej
- żaden ze współwłaścicieli nie może podjąć kluczowych decyzji bez zgody drugiego współwłaściciela
- nie zawarto żadnych dodatkowych umów ani porozumień, które dawałyby jednemu ze współwłaścicieli dodatkowe uprawnienia decyzyjne związane z wpływem na działalność operacyjną jednostki współzależnej

Spółka Elpis Sp. z o. o. jest wspólnym przedsięwzięciem w którym GK PCC EXOL posiada współkontrolę w postaci 50% udziału własnościowego. Pozostałe 50% posiada Spółka PCC Rokita S.A. Spółka Elpis jest to spółka celowa powołana w celu realizacji inwestycji w Malezji poprzez utworzoną w Malezji spółkę zależną od Elpis, PCC Oxyalkylates Malaysia. W 2019 roku spółka Elpis sprzedała posiadane udziały w spółce PCC Oxyalkylates Malaysia do PCC SE.

	2019	2018
Inwestycje w jednostce współkontrolowanej – Elpis Sp. z o. o.	4 931	3 271
Inwestycje w jednostkach zależnych (niekonsolidowanych ze względu na nieistotność)	171	171
Pozostałe aktywa długoterminowe	5 102	3 442

W roku 2019 roku miały miejsce następujące zmiany w portfelu posiadanych udziałów:

- sprzedaż udziałów spółki PCC Oxyalkylates Malaysia Sdn. Bhd. przez spółkę Elpis Sp. z o.o. konsolidowaną metodą praw własności; zysk na sprzedaży spółki wyniósł 2 056 tys. zł,
- rozwiązanie z dniem 22.03.2019 roku spółki PCC EXOL PHILIPPINES INC. Zgodnie z filipińskimi przepisami, rozwiązana spółka pozostaje osobą prawną przez 3 lata od daty jej rozwiązania, w celu faktycznego zakończenia wszelkich ewentualnych spraw związanych z jej działalnością.

1 stycznia 2019	Akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych, wycenianych metodą praw własności	Akcje i udziały w jednostkach zależnych i pozostałych
Wartość według ceny nabycia	3 271	240
Odpisy aktualizujące	0	(69)
Wartość księgowa netto na 1 stycznia 2019	3 271	171
Zmiany w roku 2019	1 660	0
- udział w zysku/stracie netto jednostek wycenianych metodą praw własności	1 625	0
- likwidacja spółki		(69)
- zmiany odpisów aktualizujących		69
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	35	0
31 grudnia 2019		
Wartość według ceny nabycia	4 931	171
Odpisy aktualizujące	0	0
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2019	4 931	171

1 stycznia 2018	Akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych, wycenianych metodą praw własności	Akcje i udziały w jednostkach zależnych i pozostałych
Wartość według ceny nabycia	2 268	240
Odpisy aktualizujące	0	(69)
Wartość księgowa netto na 1 stycznia 2018	2 268	171
Zmiany w roku 2018	1 003	0
- nabycie akcji, udziałów	3 000	0
- udział w zysku/stracie netto jednostek wycenianych metodą praw własności	(1 961)	0
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	(36)	0
31 grudnia 2018		
Wartość według ceny nabycia	3 271	240
Odpisy aktualizujące	0	(69)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2018	3 271	171

Podstawowe dane finansowe spółek wycenianych metodą praw własności

Dane finansowe dotyczące wspólnych przedsięwzięć

Skrócone informacje finansowe dotyczące Elpis Sp. z o.o.

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Udział w bilansie jednostki współzależnej	50%	50%
Aktywa trwałe	0	8 202
Aktywa obrotowe, w tym:	10 561	8 896
<i>środki pieniężne i ich ekwiwalenty</i>	8 720	1 579
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	698	6 372
<i>krótkoterminowe zobowiązania finansowe (z wyłączeniem zobowiązań z tytułu dostaw i usług i innych zobowiązań oraz rezerw)</i>	0	6 011
Zobowiązania długoterminowe, w tym:	0	1
<i>długoterminowe zobowiązania finansowe (z wyłączeniem zobowiązań z tytułu dostaw i usług i innych zobowiązań oraz rezerw)</i>	0	0
Aktywa netto 100%	9 863	10 725
Udział Grupy w aktywach netto	4 931	5 363
Wartość firmy	0	0
korekty konsolidacyjne	0	0
Inwestycje we wspólnych przedsięwzięciach wycenianym metodą praw własności	4 931	0

	2019	2018
Przychody ze sprzedaży (100%)	3 248	6 477
Koszty operacyjne, w tym:	(3 415)	(6 202)
<i>amortyzacja</i>	0	0
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(56)	5
Przychody/Koszty finansowe	(122)	(59)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(346)	221
Podatek dochodowy	(516)	(33)
Zysk/(strata) z działalności kontynuowanej (100%)	(862)	188
Inne całkowite dochody (100%)	0	0
Inne całkowite dochody (100%)	(862)	188
Łączne całkowite dochody (50%)	(431)	94
Eliminacje niezrealizowanych zysków na sprzedaży	0	0
Udział Grupy w łącznych całkowitych dochodach	(431)	94
korekty konsolidacyjne - wynik w spółce zależnej PCC Oxyalkylates Malaysia Sdn Bhd	2 056	(2 056)
Wpływ na wynik netto Grupy w roku bieżącym	1 625	(1 962)
Dywidendy otrzymane przez Grupę od wspólnego przedsięwzięcia	0	0

Pożyczki udzielone spółce Elpis Sp. z o.o.

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Stan na 1 stycznia	0	0
Pożyczki udzielone	0	2 500
Naliczone odsetki	0	19
Zapłacone odsetki	0	(19)
Strata z tytułu utraty wartości	0	0
Zysk z tytułu odwrócenia utraty wartości	0	0
Pożyczki spłacone	0	(2 500)
Stan na 31 grudnia	0	0

11.2 Pozostałe aktywa krótkoterminowe

Zasady rachunkowości

W ramach pozostałych aktywów krótkoterminowych Grupa wykazuje przede wszystkim rozliczenia międzyokresowe czynne oraz zaliczki na aktywa niefinansowe.

Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych, wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ

do spółki korzyści ekonomicznych. Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu.

Zaliczki na środki trwałe, wartości niematerialne i zapasy

Zaliczki, których rozliczenie nastąpi poprzez fizyczną dostawę aktywów niefinansowych, wykazuje się w wysokości kwoty zapłaconej.

	2019	2018
Rozliczenia międzyokresowe czynne	1 734	1 374
Zaliczki na środki trwałe	1 309	1 769
Zaliczki na zapasy	32	1
Pozostałe należności finansowe	227	80
Pozostałe należności niefinansowe	123	6
Instrumenty pochodne z tytułu zabezpieczenia stopy procentowej	0	17
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	3 425	3 247

Szczegóły dotyczące instrumentów pochodnych zaprezentowano w Nocie 8.1.

11.3 Zobowiązania z tyt. świadczeń pracowniczych

Zasady rachunkowości

Zobowiązania z tyt. świadczeń pracowniczych

W ramach zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych wykazywane są: zobowiązania z tytułu określonych świadczeń po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne), świadczenia z tyt. premii, programu motywacyjnego, niewykorzystanych urlopów oraz niewypłacone, należne pracownikom wynagrodzenia.

Spółki Grupy wypłacają świadczenia z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych. Wysokość zobowiązań z tytułu tych świadczeń szacowana jest na koniec okresu

sprawozdawczego dla spółek Grupy przez niezależnego aktuarium metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wypływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Zyski i straty aktuarialne z wyceny programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmują się w innych całkowitych dochodach w okresie, w

którym powstały. Pozostałe koszty ujmuje się w wyniku finansowym.

Ponadto, Grupa tworzy fundusz socjalny i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej spółek Grupy, pożyczek udzielonych ich pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Dla celów sporządzenia jednostkowego sprawozdań finansowych jednostek konsolidowanych dokonano kompensacji aktywów Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy.

Płatność w formie akcji

Jednostka Dominująca prowadzi program świadczeń opartych na akcjach rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach którego Jednostka Dominująca oferuje Prezesowi Zarządu warranty subskrypcyjne dające możliwość objęcia w przyszłości akcji spółki PCC EXOL S.A. oraz bonus pieniężny należne po spełnieniu określonych warunków nierynkowych nabywania tych praw. Wartość godziwa usług świadczonych przez Prezesa Zarządu otrzymanych w zamian za przyznanie warrantów oraz bonusu pieniężnego wykazywana jest jako koszt przez okres nabywania uprawnień do realizacji warrantów w korespondencji z:

- kapitałem własnym – zyski zatrzymane (wycena programu motywacyjnego) – dla części programu motywacyjnego rozliczanego w instrumentach kapitałowych,
- zobowiązaniami – zobowiązania z tytułu wynagrodzeń (wycena programu motywacyjnego) – dla części programu motywacyjnego rozliczanego w środkach pieniężnych.

W odniesieniu do części programu motywacyjnego dotyczącej przyznania warrantów zamiennych na akcje całkowita kwota podlegająca ujęciu w kosztach zostaje określona przez odniesienie do wartości godziwej przyznanych warrantów ustalonej na dzień rozpoczęcia obowiązywania programu (dzień, na który zostały przyznane prawa):

- z uwzględnieniem wszelkich warunków rynkowych (na przykład ceny akcji jednostki);
- bez uwzględnienia wpływu wszelkich czynników związanych ze stażem pracy oraz warunków nierynkowych nabywania uprawnień (na przykład celów związanych z poziomem EBITDA, oraz wskazanego okresu obowiązkowego zatrudnienia pracownika w jednostce); oraz
- z uwzględnieniem wpływu wszelkich warunków niezwiązanych z nabywaniem uprawnień (na przykład obowiązującego pracowników wymogu utrzymywania uzyskanych instrumentów przez określony czas).

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Jednostka Dominująca dokonuje rewizji poczynionych szacunków

oczekiwanej liczby warrantów, do których uprawnienia zostaną nabyte w następstwie spełnienia warunków nabywania uprawnień mających charakter nierynkowy. Jednostka Dominująca prezentuje wpływ ewentualnej rewizji pierwotnych szacunków w wyniku finansowym, wraz z odpowiednią korektą kapitału własnego.

Jednostka Dominująca wycenia na koniec każdego okresu sprawozdawczego zobowiązanie z tytułu przyznanego bonusu pieniężnego według bieżącej wartości spodziewanych wypływów środków pieniężnych dla potrzeb uregulowania zobowiązania, uwzględniając terminy i warunki, na których prawa do otrzymania środków pieniężnych zostały przyznane.

Z chwilą realizacji opcji wymiany warrantów na akcje przez Prezesa Zarządu, Jednostka Dominująca emituje nowe akcje. Środki uzyskane po potrąceniu wszelkich kosztów możliwych do bezpośredniego przypisania do transakcji zwiększają kapitał akcyjny (wartość nominalną) i nadwyżkę ceny emisyjnej akcji ponad ich wartość nominalną (prezentowaną w kapitale zapasowym).

Składki na ubezpieczenie społeczne oraz rozliczenia podatkowe z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych płatne w związku z przyznaniem bonusu pieniężnego uznaje się za integralną część samego przyznanego świadczenia i ujmuje jako zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i podatków (wycena programu motywacyjnego), a koszty traktuje się jak transakcję rozliczaną w formie pieniężnej. Rozpoznanie tych kosztów następuje proporcjonalnie do kosztów programu motywacyjnego.

Jednostka Dominująca uruchomiła w listopadzie 2015 roku program motywacyjny opierający się na warrantach subskrypcyjnych zamiennych na akcje (Program) oraz przyznaniu bonusu pieniężnego.

Program polega na zaoferowaniu uczestnikowi programu (Prezes Zarządu) warrantów subskrypcyjnych dających możliwość objęcia w przyszłości akcji Spółki PCC EXOL S.A. po spełnieniu określonych warunków nierynkowych nabywania tych praw. Dodatkowo, w momencie zadeklarowania przez uczestnika programu zamiany otrzymanych warrantów na akcje, uczestnikowi przysługuje bonus pieniężny w określonej w umowie wysokości.

Celem programu jest motywacja osoby objętej programem do działań zapewniających zarówno długoterminowy wzrost wartości Spółki jak również stabilny wzrost poziomu EBITDA, a także stabilizacja kadry menedżerskiej.

Program motywacyjny jest programem rozliczanym kapitałowo w części dotyczącej przyznania warrantów subskrypcyjnych oraz rozliczanym w formie pieniężnej w części dotyczącej przyznania bonusu pieniężnego.

W ramach tego programu Rada Nadzorcza ma prawo przyznać warranty w łącznej ilości 1 982 723 warrantów. W dniu 14 czerwca 2017 r., w ramach I Roku Obrotowego Realizacji

Programu, Spółka zaoferowała Prezesowi Zarządu objęcie 165.227 imiennych warrantów subskrypcyjnych serii A, wyemitowanych na podstawie Uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z 10 listopada 2015 r., uprawniających do objęcia 165.227 akcji zwykłych Spółki na okaziciela serii F o wartości nominalnej 1 zł każda. W dniu 14 czerwca 2017 roku Prezes Zarządu przyjął ofertę i objął zaoferowane warranty w liczbie 165.227 sztuk.

W dniu 18 kwietnia 2019 roku Prezes złożył oświadczenie o objęciu 165 227 akcji zwykłych na okaziciela serii F w warunkowo podwyższonym kapitale zakładowym Spółki o wartości nominalnej 1 zł każda i cenie emisyjnej 1 zł każda. Nabycie akcji nastąpiło 19 kwietnia 2019 roku.

W dniu 26 kwietnia 2019 r., w ramach III Roku Obrotowego Realizacji Programu, Jednostka Dominująca zaoferowała

Prezesowi Zarządu objęcie 165 227 imiennych warrantów subskrypcyjnych serii A, wyemitowanych na podstawie Uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z 10 listopada 2015 r., uprawniających do objęcia 165 227 akcji zwykłych Spółki na okaziciela serii F o wartości nominalnej 1 zł każda. W dniu 22 maja 2019 roku Prezes Zarządu przyjął ofertę i objął zaoferowane warranty w liczbie 165 227 sztuk.

Oświadczenie o objęciu akcji może zostać złożone najpóźniej do dnia 31 lipca 2025 r.

Główne warunki programu:	2015	2016	2017	2018	2019
Data przyznania uprawnień			10 listopada 2015		
Ilość pracowników objętych programem			1 osoba		
Wartość programu (w części dotyczącej przyznania warrantów) na datę przyznania uprawnień	0	1 361	778	1 762	2 944
Ilość warrantów podlegających wycenie na dzień bilansowy (w tys. szt.)	0	578	330	744	1 239
Wartość jednego warrantu przyznanego w I transzy na datę przyznania uprawnień	2,34	2,36	2,37	2,38	2,39
Wartość programu (w części dotyczącej przyznania bonusu pieniężnego) na datę przyznania uprawnień	0	578	330	744	1 239
Koszt ujęty w wyniku finansowym w danym roku w części dotyczącej warrantów	0	874	(292)	655	1 441
Koszt ujęty w wyniku finansowym w danym roku w części dotyczącej bonusu pieniężnego	0	372	(124)	275	606
Koszt ujęty w wyniku finansowym w danym roku w części dotyczącej narzutów na bonus pieniężny	0	199	(66)	148	361
Zmniejszenie zysków zatrzymanych w związku z objęciem akcji	0	0	0	0	(387)
Rozwiązanie rezerwy na bonus pieniężny w związku z objęciem akcji	0	0	0	0	(166)
Rozwiązanie rezerwy na narzuty na bonus pieniężny w związku z objęciem akcji	0	0	0	0	(86)
Kumulatywna kwota ujęta w kapitale własnym na dzień 31 grudnia danego roku („zyski zatrzymane”)	0	874	582	1 237	2 291
Kumulatywna kwota ujęta w rezerwach na dzień 31 grudnia danego roku („Rezerwy na świadczenia pracownicze”)	0	372	248	523	963
Kumulatywna kwota ujęta w zobowiązaniach na dzień 31 grudnia danego roku („Bieżące zobowiązania podatkowe z innych tytułów niż podatek dochodowy”)	0	199	133	281	556

Warunki nabywania uprawnień

Okres nabywania uprawnień

Okres realizacji warrantów, do których nabyto uprawnienia

Warunki nierynkowe dot. zatrudnienia oraz wyników (szczegółowo opisano poniżej)

W trakcie – 5 kolejnych lat obrotowych począwszy od roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2016 r.

Do 31 lipca 2025 r., nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od daty przyznania warrantów

Znaczącymi parametrami przyjętymi w modelu wyceny były:

Model wyceny warrantów	symulacja Monte-Carlo
Ilość przyznanych warrantów	661
Cena akcji na dzień przyznania	3,17 zł
Cena wykonania	1 zł
Oczekiwana zmienność kursu	34,3%
Średni okres trwania życia opcji	7,5 roku
Stopa wolna od ryzyka	3,0%

Warunki nabywania uprawnień wynikające z Programu:**Założenia przyjęte co do realizacji tych warunków 31 grudnia 2017 r.**

Osiągnięcie poziomu EBITDA w latach obrotowych 2016 – 2020 na poziomie od 40,6 mln zł (ilość przypisanych warrantów: 82 613) do 63,6 mln zł (ilość przypisanych warrantów: 1 982 723)

Założono, że cel zostanie spełniony w wysokości EBITDA:

– 41 998 tys. zł w roku 2016, której odpowiada 165 227 warrantów;

– 44 500 tys. zł w roku 2018, której odpowiada kolejne 165 227 warrantów;

– 51 800 tys. zł w roku 2019, której odpowiada kolejne 660 907 warrantów;

– 54 880 tys. zł w roku 2020, której odpowiada kolejne 247 841 warrantów

Utrzymywanie stosunku służbowego przez okres obowiązywania programu

Założono, że warunek będzie zrealizowany

Koszty świadczeń pracowniczych

	2019	2018
Koszty wynagrodzeń	(35 559)	(33 091)
Koszty ubezpieczeń spotecznych	(4 861)	(4 516)
Koszty innych świadczeń pracowniczych	(3 297)	(3 450)
Razem koszty świadczeń pracowniczych	(43 717)	(41 057)

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	2019	2018
Niewypłacone premie oraz program motywacyjny	2 649	2 272
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 180	1 438
Zaległe urlopy	153	153
Odprawy emerytalno-rentowe	412	273
Razem zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych, w tym	4 394	4 136
Krótkoterminowe	4 047	3 915
Długoterminowe	347	221

Wpływ zmian wskaźników na saldo zobowiązań Spółki

	2019	2018
wzrost stopy dyskonta o 1%	(12)	(6)
obniżenie stopy dyskonta o 1%	13	7
wzrost o 1% wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	13	7

obniżenie o 1% wskaźnika wzrostu wynagrodzeń

(12) (6)

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu odpraw emerytalno-rentowych

	2019	2018
Stan na 1 stycznia	273	228
Koszty bieżącego zatrudnienia	25	20
Koszty przeszłego zatrudnienia	0	0
Świadczenia wypłacone	(33)	(5)
Koszty odsetek	4	4
(Zyski)/straty aktuarialne	143	26
w tym z tytułu zmian założeń finansowych	107	0
w tym z tytułu zmian założeń demograficznych	0	0
w tym inne	36	26
Stan na 31 grudnia	412	273

Środki zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

	2019	2018
Pożyczki udzielone pracownikom	43	71
Środki pieniężne	253	55
Należności z tytułu ZFŚS	0	0
Zobowiązania z tytułu ZFŚS	(173)	(121)
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	351	334

11.4 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Zasady rachunkowości

Różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej, w tym przede wszystkim różnice kursowe związane z zakupem lub sprzedażą, Spółki Grupy ujmują w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych.

Pozostałe różnice kursowe, niezwiązane z działalnością operacyjną, wykazywane są w ramach pozycji Koszty Finansowe. Ujawnienia z tego tytułu przedstawiono w Nocie 6.2.

	2019	2018
Koszty i przychody z tytułu odsetek	325	(4)
- odsetki od należności	538	97
- odsetki od zobowiązań	(32)	(54)
- odsetki z lokat	1	6
- odsetki od udzielonych pożyczek	0	150
- odsetki od faktoringu	(351)	(264)
- odsetki pozostałe	169	61
Pozostałe	(1 410)	1 487
Koszty prac rozwojowych*	(2 646)	
Otrzymane dotacje*	1 421	5
Dywidendy otrzymane	17	0
Koszty operacji bankowych	(102)	(98)
Zwrot podatków	3	414
Odszkodowania, kary, grzywny	293	(65)
Zysk/strata na zbyciu i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	172	(171)
Zyski /straty z tytułu różnic kursowych netto z działalności operacyjnej	(526)	1 397
Opisy aktualizujące wartość należności od odbiorców	59	270
Premia za niską szkodowość	0	76
Prowizje od faktoringu	(208)	(277)
Rezerwa na koszty roszczeń podwykonawców dostawców spółki	(132)	0
Różnice inwentaryzacyjne	115	60
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	124	(124)
Razem pozostałe przychody i koszty operacyjne	(1 085)	1 483

*) Na dzień 30.06.2019 roku Spółka na podstawie zapisów MSR 38 pkt 57 oraz MSR 36 pkt 9 dokonała analizy dwóch projektów opracowania technologii ujętych w pozycji "Prace rozwojowe w trakcie realizacji". Na 30.06.2019 roku wartość nakładów poniesionych na oba projekty wyniosła 2 646 tys. zł. Przeprowadzona analiza doprowadziła do zmiany szacunków dotyczących prawdopodobnych korzyści ekonomicznych, co skutkowało ujęciem w wyniku okresu wszystkich poniesionych do dnia 30.06.2019 nakładów na te dwa projekty.

Jednocześnie Spółka odniosła w wynik okresu otrzymane do dnia 30.06.2019 na realizację obu projektów dotacje, w łącznej kwocie 1 421 tys. zł, dotychczas ujęte w Zobowiązaniach długoterminowych. Zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie, Spółka jest uprawniona do otrzymania dofinansowania w kwocie proporcjonalnej do zakresu zrealizowanych prac, nawet w przypadku zaprzestania prac w sytuacji gdy prace projektowe nie doprowadziły do osiągnięcia zakładanych wyników lub gdy okazuje się, że wdrożenie opracowanej technologii jest bezzasadne z ekonomicznego punktu widzenia, z czym mamy do czynienia w Spółce.

11.5 Podatek dochodowy bieżący i odroczony

Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych jak i pomiędzy organami państwowymi

i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawnione w sprawozdaniu finansowym mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji kontroli podatkowej.

Dodatkowo, od dnia 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. Wszelkie postępowania: nieuzasadnionego dzielenia operacji, angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz inne działania o podobnym działaniu do wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Regulacje te wymagają znacznie większego osądu skutków podatkowych poszczególnych transakcji. Opisane przepisy dają organom kontroli podatkowej możliwość kwestionowania realizowanych ustaleń i porozumień.

Ponadto, przepisy dotyczące kalkulacji zwolnienia podatkowego z tytułu prowadzenia działalności na terenie specjalnej strefy ekonomicznej, które obowiązują Jednostkę Dominującą również były w ostatnim czasie przedmiotem licznych dyskusji i sporów pomiędzy podatnikami a organami podatkowymi.

Gdy istnieje niepewność co do tego czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe Grupa dąży do wyjaśnienia niepewności poprzez uzyskanie wiążących interpretacji podatkowych a jeśli to nie jest możliwe poprzez uzyskanie opinii renomowanych kancelarii doradztwa podatkowego. Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku.

Zasady rachunkowości

Podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek bieżący wyliczany jest zgodnie z aktualnym prawem podatkowym.

Podatek odroczony

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany, a zobowiązania rozliczone, przyjmując za podstawę stawki i przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie na dzień bilansowy.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego powstają w wyniku dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego powstają w wyniku ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową oraz niewykorzystanych strat podatkowych i niewykorzystanych ulg podatkowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się jedynie wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo wypracowania w przyszłości dochodu do opodatkowania w takiej wysokości, aby pozwoliło to na potrącenie różnic przejściowych, wykorzystanie strat podatkowych lub rozliczenie ulg podatkowych.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego dokonuje się, gdy Spółki Grupy:

- posiadają możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat ujmowanych kwot,
- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub różnych podatników, którzy zamierzają rozliczyć zobowiązania i należności w kwocie netto, lub jednocześnie zrealizować należności i rozliczać zobowiązania.

Jednostka Dominująca prowadzi działalność na terenie specjalnej strefy ekonomicznej. W związku z działalnością w strefie na każdy dzień bilansowy Grupa analizuje, czy jest zasadne ujęcie aktywów z tytułu niewykorzystanej ulgi podatkowej oraz w jakim zakresie. Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niewykorzystanej

w tys. zł jeśli nie podano inaczej

ulgi podatkowej ujmuje się w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że spółki osiągną przyszły dochód do opodatkowania, który będzie można pomniejszyć o kwotę ulgi lub posiada wystarczające dodatnie różnice przejściowe, które spowodują pojawienie się dodatkowych kwot do opodatkowania. Grupa na podstawie historycznych doświadczeń uznaje za prawdopodobne szacowane wyniki podatkowe w ciągu kolejnego roku obrotowego.

Istotne szacunki

Zarządy poszczególnych Spółek Grupy dokonały analizy rozliczeń podatku bieżącego oraz odroczonego na dzień 31 grudnia 2019 r. zarówno na podstawie MSR 12 jak i obowiązującej od 1 stycznia 2019 roku Interpretacji KIMSF 23. Na podstawie przeprowadzonej analizy nie zidentyfikowano niepewności co do traktowania podatkowego, którą należałoby ujawnić.

Po przeprowadzonej analizie na dzień 31 grudnia 2018 r. Zarząd Jednostki Dominującej stwierdził, że w okresie obowiązywania zezwolenia strefowego, tj. do dnia 31 grudnia 2026 r. PCC EXOL S.A. osiągnie dochody podatkowe umożliwiające wykorzystanie pełnej kwoty ulgi podatkowej. Z tego względu na dzień 31 grudnia 2019 roku kwota aktywa z tytułu niewykorzystanej ulgi podatkowej wyniosła 799 tys. zł.

Prawdopodobieństwo realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżetach spółek Grupy Kapitałowej. Spółki Grupy Kapitałowej ujęły w księgach aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągną zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

	2019	2018
Niewykorzystane ulgi		
Podatek odroczonego od niewykorzystanej ulgi ujęty w sprawozdaniu	799	1 879
Podatek odroczonego od niewykorzystanej ulgi nie ujęty w sprawozdaniu	0	0
Okres upływu prawa do kwot, od których nie ujęto podatku odroczonego	Rok 2026	Rok 2026

W efekcie przeprowadzonej analizy poziomów dochodów podatkowych osiągniętych przez Jednostkę Dominującą i spółki zależne Zarząd stwierdził, że każda racjonalna zmiana dochodu podatkowego tych jednostek nie skutkowałaby koniecznością zmniejszenia aktywa z tytułu podatku odroczonego z uwagi na bezpieczny poziom dochodów podatkowych osiągniętych przez te podmioty.

Jednostka Dominująca posiada zezwolenie nr 271 z dnia 1 października 2013 roku na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest Park” w podstrefie Brzeg Dolny.

Zezwolenie udzielone zostało do dnia 31 grudnia 2026 roku. Zgodnie z nim Jednostka Dominująca zobowiązała się do:

- poniesienia wydatków inwestycyjnych w wysokości przewyższającej 10 745 tys. zł w terminie do 31.12.2015 roku,
- zwiększenia zatrudnienia po dniu uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Strefy w zakładzie zlokalizowanym na terenie strefy o co najmniej 6 nowych pracowników najpóźniej w terminie do 31.12.2015 roku.

Jednostka Dominująca poniosła wydatki w wysokości przewyższającej 10 745 tys. zł i wypełniła warunek dotyczący wzrostu zatrudnienia. W 2018 roku Jednostka Dominująca wykorzystowała ulgę podatkową, wynikającą z tego zezwolenia.

Jednostka Dominująca wystąpiła o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w Strefie, w związku z planowanym nowym przedsięwzięciem inwestycyjnym, polegającym na rozbudowie i zwiększeniu zdolności produkcyjnych istniejącego zakładu, poprzez realizację inwestycji pod nazwą: „Budowa instalacji do produkcji glicynianów i instalacji do produkcji oksyalkilatów wysokomolekulowych”. W czerwcu 2016 r. Jednostka Dominująca uzyskała kolejne zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „INVEST – PARK” w Podstrefie Brzeg Dolny.

W zezwoleniu oraz w decyzji z dnia 07.03.2018 roku określono następujące warunki prowadzenia przez Spółkę działalności gospodarczej w WSSE w Podstrefie Brzeg Dolny:

- poniesienie na terenie Strefy wydatków inwestycyjnych o wartości przewyższającej kwotę 15 000 tys. zł w terminie do dnia 31.12.2020 r.,
- zwiększenie dotychczasowego zatrudnienia na terenie Strefy, poprzez zatrudnienie dodatkowo co najmniej 8 nowych pracowników,
- zakończenie inwestycji w terminie do dnia 30.06.2021 r.

Do dnia bilansowego Spółka nie wypełniła warunków zezwolenia. Spółka jest w trakcie wykorzystywania ulgi podatkowej, wynikającej z tego zezwolenia.

	2019	2018
Bieżący podatek dochodowy	(4 916)	(3 076)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(5 804)	(3 021)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych*)	888	(55)
Odroczonego podatku dochodowego	408	935
Razem podatek dochodowy w sprawozdaniu z wyniku finansowego	(4 508)	(2 141)

*) W pozycji Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych w roku 2019 wykazano zwrot podatku dochodowego w kwocie 888 tys. zł wynikający z korekty rozliczeń podatku dochodowego za lata 2016- 2018.

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej:

	2019	2018
Zysk przed opodatkowaniem (brutto)	32 803	21 628
Podatek wyliczony wg stawki Jednostki Dominującej (2019: 19%, 2018: 19%)	(6 233)	(4 109)
Skutek stosowania innych stawek podatkowych za granicą	(33)	(38)
Wykorzystanie ulgi w tyt. działalności w ramach specjalnych stref ekonomicznych	2 335	2 301
Pozostałe	(577)	(295)
Podatek dochodowy w wyniku finansowym - efektywna stawka wyniosła -14 % (w roku 2018 -9 %) zysku brutto	(4 508)	(2 141)

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego są następujące:

	2019	2018
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	3 605	3 831
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
- przypadające do uregulowania po upływie 12 miesięcy	23 742	24 446
- przypadające do uregulowania w ciągu 12 miesięcy	306	264
Aktywa z tytułu podatku odroczonego wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	995	627
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	21 438	21 506

	2019	2018
Nadwyżka zobowiązań nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, z tego:	(20 879)	(21 866)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	3 831	3 158
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	(24 710)	(25 024)
Ujęcie w wyniku finansowym	408	930
Ujęcie w pozostałych całkowitych dochodach	27	5
Różnice kursowe	1	52
Nadwyżka zobowiązań nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, z tego:	(20 443)	(20 879)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	3 605	3 831
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	(24 048)	(24 710)

	1 stycznia 2018	Uznanie/(Obciążenie)		Różnice kursowe	31 grudnia 2018	Uznanie/(Obciążenie)		Różnice kursowe	31 grudnia 2019
		wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego									
Ulga z tyt. prowadzenia działalności na terenie SSE	1323	556	0	0	1879	(1 080)	0	0	799
Koszty okresu niezrealizowane podatkowo	1595	(242)	0	78	1431	213	0	8	1652
Rezerwy	213	192	5	0	410	489	27	0	926
Pozostałe	27	84	0	0	111	117	0	0	228
Razem	3 158	590	5	78	3 831	(261)	27	8	3 605
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego									
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych	9 115	(379)	0	26	8 762	(707)	0	3	8 058
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością niematerialnych	15 694	0	0	0	15 694	0	0	0	15 694
Polityka zabezpieczeń	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe	215	39	0	0	254	42	0	0	296
Razem	25 024	(340)	0	26	24 710	(665)	0	3	24 048

11.6 Zobowiązania warunkowe

	2019	2018
Otrzymane dotacje	1 421	751
Razem zobowiązania warunkowe	1 421	751

W pozycji otrzymane dotacje Spółka ujęła dotacje na dwa projekty związane z opracowaniem nowych technologii. Na dzień 30.06.2019 Spółka zakończyła prowadzenie obu projektów w ramach umowy dofinansowania, jednakże zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie Spółka nawet w sytuacji gdy prace projektowe nie prowadzą do osiągnięcia zakładanych wyników lub gdy okazuje się, że wdrożenie opracowanej technologii jest bezzasadne z ekonomicznego

punktu widzenia, jest nadal uprawniona do otrzymania dofinansowania w kwocie proporcjonalnej do zakresu zrealizowanych prac.

Ewentualne ryzyko zwrotu dotacji Spółka oszacowała jako minimalne, jednakże do ostatecznego potwierdzenia zakończenia projektu przez Instytucję Finansującą, Spółka prezentuje otrzymaną dotację w pozycji Zobowiązania warunkowe.

11.7 Aktywa warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa nie zidentyfikowała aktywów warunkowych.

11.8 Sprawy sądowe

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka nie była stroną istotnych sporów sądowych. W bieżącym okresie nie dokonano również istotnych rozliczeń z tego tytułu.

Spór z firmą HH Technology

W dniu 5 września 2019 r. PCC EXOLA SA otrzymał od Sądu Okręgowego we Wrocławiu (dalej: „Sąd Okręgowy”) zawiadomienie o rozprawie wyznaczonej w związku z pozwem złożonym przez HH Technology Corp., 500 Cummings Center STE 3470 Beverly, MA 01915, Stany Zjednoczone Ameryki (dalej: „HH Technology”) (dalej: „Pozew”), w którym HH Technology wnosi o:

- nakazanie PCC EXOL zaniechania naruszenia zastrzeżeń patentu nr 210255 „Sposób wytwarzania alkoksylatów i urządzenie do realizacji tego sposobu” (dalej: „Patent”), w tym w szczególności zakazanie PCC EXOL oferowania i wprowadzania do obrotu alkoksylatów opartych na alkoholach tłuszczowych (dalej: „Alkoksylaty”) oraz nakazanie PCC EXOL wycofania z obrotu Alkoksylatów lub produktów powstałych przy wykorzystaniu tych Alkoksylatów,
- nakazanie PCC EXOL wydania do rąk HH Technology znajdujących się w jej posiadaniu Alkoksylatów,
- zasądzenie od PCC EXOL na rzecz HH Technology zapłaty kwoty odpowiadającej wysokości poniesionej przez HH Technology szkody w wyniku bezprawnego korzystania z Patentu ustalonej w toku postępowania wraz z odsetkami,
- nakazanie PCC EXOL podania do publicznej wiadomości sentencji wyroku uznającego w całości bądź w części

powództwo, poprzez publikację w dzienniku Rzeczpospolita lub upublicznienie wyroku na koszt PCC EXOL, jeżeli Spółka by tego nie zrobiła.

W Pozwie HH Technology nie wskazuje wartości przedmiotu sporu uzasadniając takie działanie argumentem, iż w sprawach z zakresu naruszenia praw własności intelektualnej ustalenie wartości przedmiotu sporu może narażać istotne trudności. HH Technology swoje stanowisko w kwestii braku wskazania wartości przedmiotu sporu uzasadnia praktyką sądów oraz głosami doktryny.

PCC EXOL informuje jednak, że będzie całkowicie kwestionować ww. roszczenia.

Jednocześnie PCC EXOL wskazuje, iż miało już miejsce postępowanie sądowe w związku ze złożonym przez HH Technology wnioskiem o zabezpieczenie roszczeń HH Technology o zaniechanie naruszenia przez Spółkę Patentu (dalej: „Wniosek”), o czym PCC EXOL informował w kolejnych raportach bieżących nr 1/2019, 2/2019, 4/2019 i 7/2019. Prowadzone postępowanie sądowe zakończyło się ostatecznie oddaleniem w całości Wniosku. Finalnie, w orzeczeniu z dnia 26 marca 2019 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (dalej: „Sąd Apelacyjny”) wskazał, że PCC EXOL przedstawił rzetelne i wiarygodne dowody potwierdzające, iż korzysta on ze spornej technologii na podstawie licencji udzielonej PCC EXOL przez uprawniony podmiot. Sąd Apelacyjny podkreślił również, iż HH Technology nie uprawdopodobnił naruszenia Patentu wskazując na niewielką wiarygodność środków dowodowych przedłożonych przez HH

Technology. Ponadto zdaniem Sądu Apelacyjnego, HH Technology nie uprawdopodobnił także istnienia interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia, a obie przesłanki tj. uprawdopodobnienie roszczenia oraz interesu prawnego muszą wystąpić kumulatywnie, aby zabezpieczenie mogło być udzielone.

PCC EXOL niezależnie od wykazania bezzasadności roszczeń HH Technology w toku postępowania sądowego dotyczącego

Wniosku, wystąpił także o unieważnienie Patentu do Urzędu Patentowego RP. Postępowanie o unieważnienie Patentu jest w toku.

PCC EXOL nie wyklucza dochodzenia od HH Technology w przyszłości roszczeń dotyczących szkody wyrządzonej Spółce przez bezpodstawne działania HH Technology.

11.9 Objaśnienie do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

	Należności od odbiorców i pozostałe należności				Zobowiązania wobec dostawców i pozostałe zobowiązania			
	Zapasy	Należności od odbiorców	Pozostałe należności	Aktywa z tytułu umów z klientami	Zobowiązania wobec dostawców	Zobowiązania z tytułu umów z klientami	Pozostałe zobowiązania	Kapitał obrotowy
31 grudnia 2018	(68 139)	(73 438)	(4 500)	(1 101)	94 762	847	12 019	(39 550)
31 grudnia 2019	(54 988)	(67 686)	(4 315)	(1 128)	79 271	721	14 286	(33 839)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	13 151	5 752	185	(27)	(15 491)	(126)	2 267	5 711
Korekty	1 770	1 399	644	1	(1 355)	(335)	(1 970)	154
Objaśnienie do Skonsolidowanego o sprawozdania z przepływów pieniężnych	14 921	7 151	829	(26)	(16 846)	(461)	297	5 865

	Zapasy	Należności od odbiorców	Pozostałe należności	Aktywa z tytułu umów z klientami	Zobowiązania wobec dostawców	Zobowiązania z tytułu umów z klientami	Pozostałe zobowiązania	Kapitał obrotowy
31 grudnia 2017	(49 041)	(75 062)	(1 627)	0	83 321	0	7 573	(34 836)
31 grudnia 2018	(68 139)	(73 438)	(4 500)	(1 101)	94 762	847	12 489	(39 081)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(19 098)	1 624	(2 873)	(1 101)	11 441	847	4 916	(4 245)
Korekty	755	1 009	122	0	(553)	(211)	(5 980)	(4 858)
Objaśnienie do Skonsolidowanego o sprawozdania z przepływów pieniężnych	(18 343)	2 633	(2 751)	(1 101)	10 888	636	(1 065)	(9 103)

Szczegóły pozostałych korekt przepływów z działalności operacyjnej

	2019	2018
Zwiększenie/zmniejszenie rezerw	308	(1 172)
Zwiększenie/zmniejszenie pozostałych zobowiązań długoterminowych	691	469
Zysk ze sprzedaży lub zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych	2 789	171
Pozostałe aktywa	(1 388)	(406)
Zwiększenie/zmniejszenie dotacji	(1 421)	0
Zwiększenie/zmniejszenie zobowiązań pracowniczych	253	971
Pozostałe korekty zysku	(15)	2 993
Razem pozostałe korekty	1 217	3 026

11.10 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Kontrolę nad Grupą sprawuje PCC SE z siedzibą w Duisburgu (Niemcy), która na dzień bilansowy posiadała 85,8 % akcji Jednostki Dominującej i która jest stroną kontrolującą najwyższego szczebla. Pozostałe 14,2 % znajduje się w posiadaniu wielu akcjonariuszy.

Grupa w ramach transakcji z jednostkami powiązаныmi dokonuje transakcji z jednostką dominującą, PCC SE oraz pozostałymi podmiotami powiązаныmi niekonsolidowanymi, w tym jednostkami zależnymi od PCC SE. W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 i okresie porównywalnym Grupa przeprowadziła następujące transakcje:

	2019	2018
Przychody od podmiotów powiązanych		
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		
- jednostce dominującej PCC SE	35	0
- pozostałym podmiotom powiązаныm	20 790	19 195
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
- pozostałym podmiotom powiązаныm	88 038	86 126
Przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych		
- pozostałym podmiotom powiązаныm	0	0
Pozostałe przychody operacyjne		
- od pozostałych podmiotów powiązanych	683	168
Razem	109 546	105 489

	2019	2018
Zakup od podmiotów powiązanych		
Zakup usług		
- od jednostki dominującej PCC SE	2 726	2 307
- od pozostałych podmiotów powiązanych	26 525	18 623
Zakup towarów i materiałów		
- od pozostałych podmiotów powiązanych	103 545	90 709
Zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych		
- od pozostałych podmiotów powiązanych	15 980	2 340
Transfery związane z umowami o finansowanie		
- od pozostałych podmiotów powiązanych	197	207
Razem	148 973	114 186

	2019	2018
Należności od podmiotów powiązanych		
- od jednostki dominującej PCC SE	34	0
- od pozostałych podmiotów powiązanych	12 758	18 359
Razem należności od podmiotów powiązanych	12 792	18 359

	2019	2018
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych		
- od jednostki dominującej PCC SE	619	526
- od pozostałych podmiotów powiązanych	20 867	20 821
Razem zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	21 486	21 347

Wynagrodzenie Kadry Kierowniczej

2019	Zarząd		Razem:
	Mirostaw Siwirski	Rafał Zdon	
Wynagrodzenie	320	28	348
Premie	352	0	352
Program motywacyjny Prezesa Zarządu (bonus pieniężny)	165	0	165
Program motywacyjny Prezesa Zarządu (skumulowana rezerwa*)	3 254	0	3 254
Inne tytuły	65	0	65
Łączne dochody - Zarząd	4 156	28	4 184
	Kluczowa kadra kierownicza		Razem:
Wynagrodzenia i inne świadczenia	5 232		5 232
Łączne dochody - Kluczowa kadra kierownicza	5 232		5 232
Łączne dochody			9 416

*Skumulowana rezerwa za cały okres obowiązywania programu motywacyjnego, czyli za lata 2015-2019

Szczegółowe informacje dotyczące zasad i przebiegu rozliczenia w ramach programu motywacyjnego opartego o warranty subskrypcyjne znajdują się w notcie 11.3

2018	Zarząd		Razem:
	Mirostaw Siwirski	Rafał Zdon	
Wynagrodzenie	292	30	322
Premie	293	0	293
Program motywacyjny Prezesa Zarządu (skumulowana rezerwa*)	1 760	0	1 760
Inne tytuły	6	0	6
Łączne dochody - Zarząd	2 351	30	2 381
	Kluczowa kadra kierownicza		Razem:
Wynagrodzenia i inne świadczenia	5 359		5 359
Łączne dochody - Kluczowa kadra kierownicza	5 359		5 359
Łączne dochody			7 740

*Skumulowana rezerwa za cały okres obowiązywania programu motywacyjnego, czyli za lata 2015-2018.

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza	2019		2018	
	Wynagrodzenie	Łączne dochody	Wynagrodzenie	Łączne dochody
Alfred Pelzer	0	0	0	0
Waldemar Preussner	0	0	0	0
Wiesław Klimkowski	0	0	0	0
Kamilla Spark ⁽¹⁾	0	0	0	0
Arkadiusz Szymanek ⁽²⁾	68	68	63	63
Robert Pabich ⁽³⁾	66	66	60	60
RAZEM	134	134	123	123

¹ rezygnacja z dn. 05.01.2018 r.

² kooptacja przez Radę Nadzorczą w dn. 18.12.2017 r., powołanie w 09.01.2018 r.

³ powołanie w dn. 09.01.2018 r.

11.11 Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe

	2019	2018
Z tytułu umowy o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdań finansowych, w tym:	95	81
badanie sprawozdań finansowych	87	57
przegląd sprawozdań finansowych	8	24
Z realizacji innych umów	7	7
Razem	102	88

11.12 Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dniu 31 grudnia 2019 roku miały miejsce następujące istotne zdarzenia niekorygujące danych wykazanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym:

Wcześniejszy wykup obligacji serii A1

W dniu 28 stycznia 2020 roku Zarząd PCC EXOL S. A. podjął uchwałę o wcześniejszym wykupie wszystkich 200 tys. obligacji serii A1 o łącznej wartości nominalnej 20 mln zł emitowanych przez PCC EXOL S. A. w ramach I Programu Emisji Obligacji. Obligacje zostały wykupione w dniu 13 lutego 2020 roku.

Emisja obligacji serii C1

W lutym 2020 roku PCC EXOL S. A. przeprowadziła emisję obligacji serii C1, w której zaoferowała 200 tys. obligacji po 100 zł każda, o łącznej wartości 20 mln zł. Emisja zakończyła się blisko 60% redukcją.

Informacja na temat wpływu rozprzestrzeniania się COVID-19 na Grupę PCC EXOL po dniu kończącym okres sprawozdawczy

Pojawienie się i rozprzestrzenianie wirusa wywołującego chorobę COVID-19 jest aktualnie przedmiotem rozważań i analiz zarówno Grupy PCC EXOL, jak i całego jej otoczenia. Sygnały dobiegające z rynków finansowych, surowców i produktów, a także z mediów oraz decyzje Rządu i innych instytucji państwowych, nakazują zachowanie szczególnej ostrożności w podejmowaniu decyzji na najbliższy okres.

Obecnie spółki Grupy PCC EXOL, poza wprowadzeniem wewnętrznych zasad mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa pracowników, nie odczuwają istotnych skutków z tym związanych.

Ponadto, w dobie kryzysu epidemiologicznego, środki higieny są podstawowym orężem w walce wirusami, więc istnieje bardzo duże zapotrzebowanie na składowe niezbędne do ich produkcji. Surowce do tego typu produktów to przede wszystkim surfaktanty, wspomagające dzięki swojej naturze chemicznej substancje aktywne, które dezaktywują wirusa. Rozwój profesjonalnych detergentów i środków myjąco-czyszczących jest szczególnie istotny w czasie pandemii COVID-19.

Należy mieć jednak świadomość, że Grupa PCC EXOL nie funkcjonuje w oderwaniu od rynku. Starając się uprzedzić potencjalny negatywny wpływ obecnej sytuacji na Grupę, już dziś podejmowane są decyzje, które mają łagodzić ewentualne jej skutki.

Celem podejmowanych działań jest utrzymanie ciągłości biznesu, pomimo dynamicznie zmieniającej się sytuacji.

Potencjalnymi ryzykami, w związku z eskalacją sytuacji związanej z wirusem wywołującym chorobę COVID-19, mogą być m.in.: problem z dostępnością personelu, potencjalne utrudnienia logistyki surowców oraz produktów, problemy z płynnością finansową, ograniczone możliwości sprzedaży ze względu na niższy poziom zamówień od kontrahentów z różnych branż, jak i brak dostępności surowców na rynkach międzynarodowych.

W chwili obecnej Grupa bezpośrednio nie odczuwa istotnych zmian spowodowanych pandemią w obszarze dostępności personelu (część pracowników wykonuje pracę zdalnie), zaopatrzenia w kluczowe surowce, w procesie produkcji czy też w zakresie sprzedaży. Biorąc pod uwagę specyfikę działalności Grupy, należy mieć jednak na uwadze, iż ze względu na dynamikę zmian i szeroką gamę potencjalnych scenariuszy wydarzeń, sytuacja ta może ulec nagłej zmianie. Zważywszy na fakt, że podstawowym obszarem działalności operacyjnej Grupy jest produkcja i handel wyrobami chemicznymi, wykorzystywanymi w branży detergentów i kosmetyków oraz w branży do zastosowań przemysłowych, w tym: we włókiennictwie i tekstyliach, agrochemikaliach, garbarstwie, budownictwie, obróbce metalu, farbách i lakierach, zmiany w tych obszarach gospodarki mogą mieć wpływ również na sytuację Grupy.

Potencjał produkcyjny Grupy pozwala w istotnej mierze na zmianę przeznaczenia instalacji produkcyjnych i elastyczność w produkcji towarów do branż zarówno przemysłowych jak i kosmetycznych i detergencyjnych.

Powyższe ryzyka i zjawiska, w przypadku ich materializacji, mogą docelowo przełożyć się na trudności operacyjne spółek Grupy, a dalej na obniżenie sprzedaży i uzyskiwanych z niej przychodów. Taka sytuacja mogłaby mieć istotnie negatywny wpływ, w szczególności ze względu na wysoki poziom zobowiązań i kosztów stałych związanych z utrzymaniem infrastruktury do prowadzenia produkcji chemicznej.

W pierwszej kolejności Grupa dokonuje przeglądu wydatków inwestycyjnych i remontowych, analizuje możliwe oszczędności w obszarze działalności operacyjnej Grupy, utrzymuje bieżący kontakt z dostawcami i klientami oraz monitoruje ogólną sytuację rynkową. Spółki Grupy PCC EXOL pozostają m.in. w stałym kontakcie z kooperantami, w celu wypracowania skutecznych rozwiązań pozwalających na zminimalizowanie ewentualnego negatywnego wpływu skutków pandemii COVID-19 na sytuację gospodarczą Grupy Kapitałowej. Na obecnym etapie nie można określić skutków, jakie Grupa będzie musiała ponieść.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU I OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA PROWADZENIE KSIĄG PCC EXOL S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd PCC EXOL S.A.:

Mirosław Siwirski	Prezes Zarządu
Rafał Zdon	Wiceprezes Zarządu
Beata Dobecka	Główny Księgowy CWB Partner Sp. z o.o. prowadzącej księgi rachunkowe PCC EXOL S.A.

Brzeg Dolny, 26 marca 2020 roku